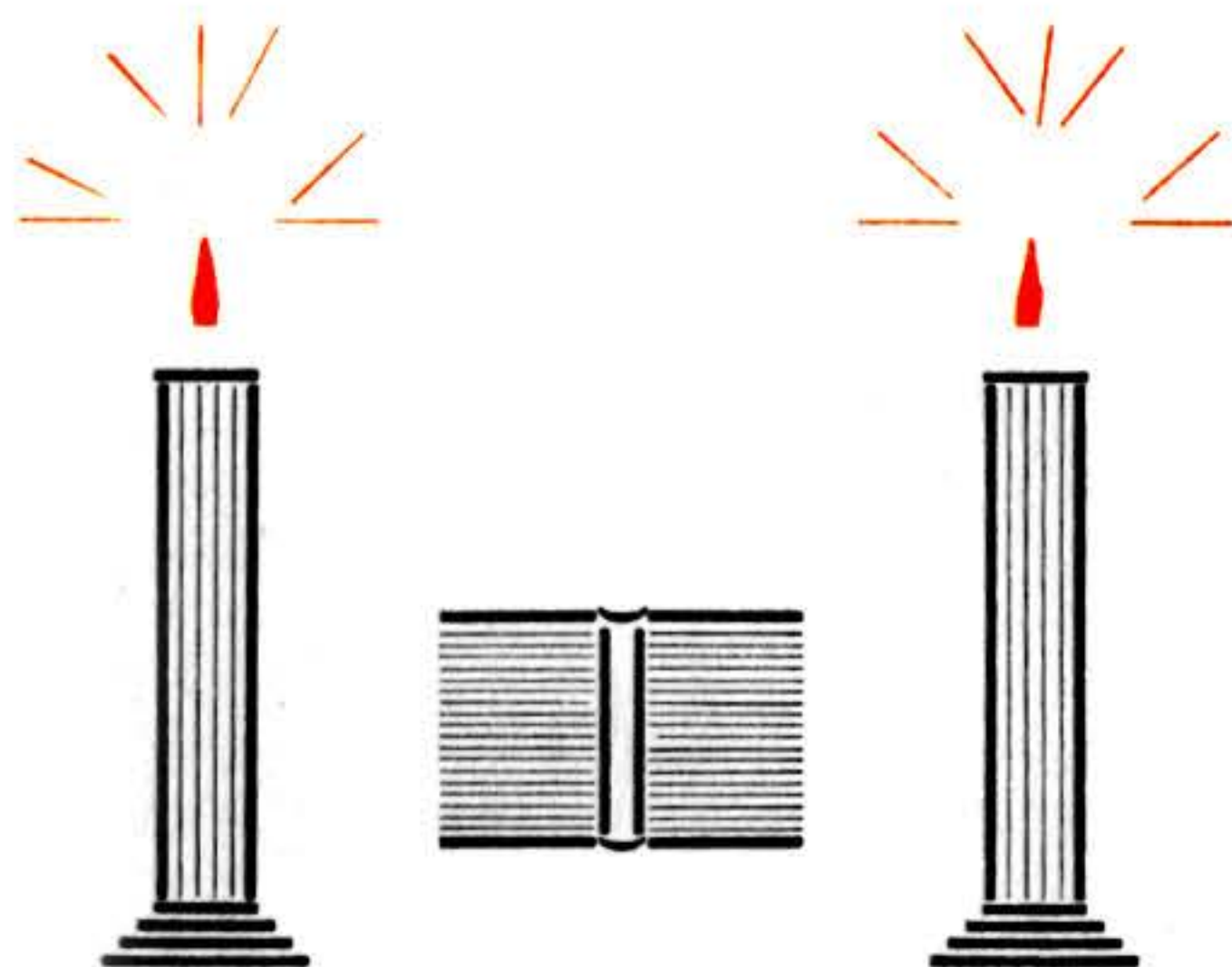

WERNER SKIBSTED

ÅNDENS DÅP

i

BIBELENS LYS

FILADELFIAFORLAGET A/S . OSLO

ÅNDENS DÅP I BIBELENS LYS

AV

WERNER SKIBSTED
FORSTANDER

FILADELFIAFORLAGET A/S

OSLO 1939

Copyright by
Filadelfiaforlaget A.s, Oslo
Printed in Norway.
Johansen & Nielsen, Oslo.

INN H O L D

	Side
Innledning	7
Åndsdåpens forskjellige benevnelser	11
Løftene om Åndens dåp.....	22
Åndsdåpens forskjell fra gjenfødselen.....	30
Åndsdåpens medfølgende tegn.....	47
Åndsdåpens virkninger.....	84
Den rette Åndsdåpssøkning	96

DIGITAL REPRODUKSJON

KRISTENBLOGGEN.NET

Copyright:

*You are free to Share — to copy, distribute
and transmit the work*

Under the following conditions:

*No Derivative Works — You may not alter,
transform, or build upon this work*

ÅNDENS DÅP I BIBELENS LYS

INNLEDNING

En del velmenende kristne synes å nære den opfatning at man ikke bør hverken tale eller skrive om Den Hellige Ånd, for, mener de, man skal forkynne *Kristus* og ikke Den Hellige Ånd. Det er Den Hellige Ånds oppgave å herliggjøre Kristus og ikke sig selv, hvorfor vi bør samle all vår interesse om Kristi person, og ikke dra oppmerksomheten bort fra Ham og til andre mindre viktige ting og emner.

Dette synes å være en uimotståelig argumentasjon, noe det også vilde ha vært om Den hellige skrift forøvrig hadde tidd stille med alle andre emner enn akkurat emnet om Jesu Kristi person; men om Jesus Kristus enn er Bibelens centrale emne, — den *akse* hvorom alle dens bøker egentlig dreier sig — så kan det allikevel ikke benektes at også en hel del andre emner behandles, som står i nøie forbindelse med denne akse likesom navene i et hjul. Et slikt «nav» i den bibelske lærerfremstillings «hjul» er også Den Hellige Ånds personlighet og gjer-ning. Læren om Den Hellige Ånd inntar en meget bred plass i Bibelens skrifter, og når den gylne regel er at «enhver som taler (eller skriver) i menigheten, skal tale (eller skrive) *som Guds ord*» — 1. Pet. 4,11 — så må den være i sin fulle rett, som behandler et slikt emne som Den Hellige Ånd, all den stund Guds ord jo også behandler samme emne, såfremt man bare ellers behandler emnet i overensstemmelse med Bibelens ånd og plan.

Hvor stor plass Bibelen har for lærefremstillingen om Den Hellige Ånd, kan leseren selv forvisse sig om ved å konstantere følgende faktum: Den Hellige Ånd er nevnt med fullt navn av *Jesus* selv i evangeliene og Apostlenes gjerninger 11 ganger (Mat. 12,32 og 28,19. Mark. 3,29, 12,36 og 13,11. Luk. 11,13, og 12,10. Joh. 14,26 og 20,22. Ap. gj. 1,5 og 8.), av *døperen Johannes* 4 ganger (Mat. 3,11. Mark. 1,8. Luk. 3,16 og Joh. 1,33), av evangelistene *Matteus, Markus, Lukas* og *Johannes* 26 ganger (Mat. 1,18. Luk. 1,41 og 67, 2,25 og 26, 3,22, 4,1, 10,21. Ap. gj. 1,2 2,4, 4,8 og 31, 6,5, 7,55, 8,15 og 17, 9,31, 10, 44 og 45, 11,24, 13,2, 4,9 og 52, 16,6 og 19,6), av apostelen *Peter* 12 ganger (Ap. gj. 1,16, 2,23 og 38, 5,3 og 32, 10,38 og 47, 11,15 og 16, 15,8, 1. Pet. 1,12 og 2. Pet. 1,21), av apostelen *Paulus* 17 ganger (Ap. gj. 19,2, 20,28, 28,25, Rom. 1,4, 5,5, 14,17, 15,13 og 16, 1. Kor. 6,19, 12,3, 2. Kor. 13,13, Efes. 1,13, 4,30, 1. Tes. 1,5, 4,8, 2. Tim. 1,14 og Tit. 3,5), og av *Hebreerbrevets forfatter* 4 ganger (Hebr. 2,4, 3,7 6,4 og 10,15).

Dessuten er Den Hellige Ånds fulle navn av engelen *Gabriel* 3 ganger (Mat. 1,20, Luk. 1,15 og 35), 1 gang av *Stefanus* (Ap. gj. 7,51), 1 gang av *Simon trollkarlen* (Ap. gj. 8,19), 1 gang av *Ananias i Damaskus* (Ap. gj. 9,17), 1 gang av eldsterådet i Jerusalem (Ap. gj. 15,28), 1 gang av de 12 disipler i Efesus (Ap. gj. 19,2), 1 gang av profeten *Agabus* (Ap. gj. 21,11) og 1 gang av brevforfatteren *Judas* (Jud. 20). Således er Den Hellige Ånds fulle navn nevnt tilsammen 84 ganger i Det nye testamente, foruten alle de steder vi gjenfinner dette navn også i Det gamle testamente. Ellers er Den Hellige Ånds navn nevnt på en mengde andre steder i Skriften under andre benevnelsesformer, såsom «Guds Ånd», «Kristi Ånd», «Herrens Ånd», «Sannhetens Ånd», «Ånden» o. s. v.

Med de anførte skriftsteder for øie bør det stå overbevisende klart for alle opriktige bibellesere at Den Hel-

lige Ånd og Hans gjerning ikke kan ingnoreres eller undervurderes. Den store plass og rike interesse Bibelen gir til Den Hellige Ånd, beviser hvor velbehagelig det er for Gud at vi søker å tilegne oss mere kunnskap om denne guddommelige personlighet. Vilde det ikke være barnaktig — for å bruke et bilde — å tro at man ikke skjenkte selve sollegemet tilstrekkelig opmerksomhet, om man frydet sig over solstrålene og badet sig i solskinnet? Like barnaktig er det å mene, at man stiller Jesu person i skyggen, når man interesserer sig for og taler eller skriver om Den Hellige Ånd, for som sollegemet hengir sig og virker gjennom sine stråler, slik åpenbarer og meddeler Kristus sig i og ved Den Hellige Ånd.

Å komme under Den Hellige Ånds innflytelse er ensbetydende med å komme under Guds og Kristi innflytelse. Men som man for å komme under et godt menneskes innflytelse må søke forbindelse og omgang med vedkommende, slik må man for å kunne dra nytte av Den Hellige Ånds gode og velsignelsesrike innflytelse, vie Ham sin fulle opmerksomhet, interesse og fortrolighet. Dette er igjen betinget av en virkelig levende tro på Den Hellige Ånds person og verk, og troen er beroende av kunnskap. Vi må få en *sann opplysning* om Den Hellige Ånd, om vi skal komme i besiddelse av en fullviss og grunnfestet tro på Ham, og jo klarere denne opplysning er, dess vissere og fastere blir troen. Sterkest og sikrest er den tro som hviler på de personlige åpenbarelsers og erfaringers grunnlag. Denne lille boks misjon er å søke å gi dens lesere en øket kunnskap om Den Hellige Ånds gjerning, slik som i Bibelen fremstilt, og vi vil da spesielt dvele ved den side av Den Hellige Ånds gjerning som vi kjenner under benevnelsen *Den Hellige Ånds dåp*.

ÅNDSDÅPENS FORSKJELLIGE BENEVNELSER

I Bibelens åndsdåpsberetninger støter vi på forskjellige benevnelser på åndsdåpserfaringen, og alle fremstiller hver på sin måte en bestemt sannhet vedrørende dette emne. Noen kristne ynder den ene av disse benevnelser, andre noen av de øvrige, og dessverre finnes det også dem som blir forarget, om man ikke benytter sig av den benevnelse som *de* foretrekker; men all strid om slike underordnede ting forråder at man ennå befinner sig på et åndelig barnestadium og derfor ikke har lært å skjelne mellom hovedsak og bisak.

Hvad vi *kaller* denne opplevelse er ikke på langt nær så viktig som at vi kommer i virkelig personlig besiddelse av den, og dog kan det allikevel være av interesse — uten at man derfor behøver å strides om saken — å kaste et flyktig blikk på disse Bibelens forskjellige benevnelser. Det er da særlig fire av disse benevnelser som påkaller vår oppmerksomhet, og som vi vil betrakte i den rekkefølge de forekommer i Det nye testamente.

Den første benevnelsen er:

1. *Åndens dåp.*

Uttrykket «døpe med Den Hellige Ånd» forekommer 7 ganger. Mat. 3,11, Mark. 1,8, Luk. 3,16, Joh. 1,33, Ap. gj. 1,5 og 11,66, 1. Kor. 12,13. Ordet *døpe* er ensbetydende med å dyppe eller nedsenke, og således menes med Åndens dåp å bli dyppet eller nedsenket i Den Helige Ånd. Det er å bli innført i eller omsluttet av Den Hellige Ånds kraft på en overnaturlig, fullt bevisst og følbar måte.

Man hører undertiden urimelige uttalelser om spebarns åndsdåp i og ved den kirkelige barnebestenkelse, men noe slikt kjenner Bibelen ikke til. Det er rett og slett et teologisk fantasifoster. Den åndsdåp Bibelen fremstiller og utlover, er en sterkt markert, inderlig og gripende opplevelse, som etterlater uutslettelige inntrykk hos dåpskandidaten.

Dessuten settes ordet døpe i forbindelse med *innvielse*. Det heter om Israels menighet, at ved utgangen av Egypten «blev alle døpt til Moses i skyen og i havet», 1. Kor. 10,2. De blev ved denne dobbelte dåp innvidd til sin gudgitte leder Moses for fullstendig å underkaste sig ham, lyde og følge ham. Likeledes er Åndens dåp en guddommelig innvielse til den nye pakts mellemmann Kristus — en innvielse til en samvittighetsfull lydighetsvandring med ham og troskapstjeneste for ham.

Da israelittene gikk gjennom Rødehavet, hadde de vannet stående som en mur på begge sider og

samtidig herlighetens sky hvilende over sig og var således nedsenket i og omsluttet av skyen og havet. Dette er et forbillede på hvorledes den kristne i ånds-dåpen nedsenkes i og fullstendig omsluttet av Den Hellige Ånd. Samme betydning av innvielse har også *dåpen i vann*, som likeledes er en innvielseshandling og som fremstilles i Skriften under billedet av en begravelse. Rom. 6,4.

Dog synes det å være den forskjell at mens vann-dåpen nærmest fremstiller denne innvielse på en *symbolsk* måte, oplever man i ånds-dåpen denne innvielse *erfaringsmessig*. I vanddåpen avgir *vi* vårt vidnesbyrd om *Guds* sanndruhet på en offentlig måte, men i ånds-dåpen avgir Gud *sitt* vidnesbyrd om *oss* offentlig, som apostelen Peter sier angående hedningene i Kornelius' hus: «Gud, som kjenner hjertene, gav dem vidnesbyrd, idet Han gav dem Den Hellige Ånd likesom oss». Ap. gj. 15,8. Altså: I vanddåpen, som er en handling fra vår side, besegler vi Guds sanndruhet, og i ånds-dåpen, som er en handling fra Guds side, setter Han seglet på vår opriktighet overfor Ham.

Denne kjensgjerning burde være tilstrekkelig til å overbevise oss om det umulige i forestillingen om spebarns ånds-dåp i forbindelse med barnebestenkelse — som med urette kalles barnedåp. Riktignok forutsa engelen om døperen Johannes, at han skulde fylles med Den Hellige Ånd fra mors liv (Luk. 1,15); men for det første tilsiktet dette ånds-fylden i gammeltestamentlig betydning — i nytestamentlig forstand

blev ikke åndsdåpen meddelt førenn på pinsedag — og dernest må det erindres at døperen var et spesielt utvalgt og utrustet redskap. Ellers er det regelen at åndsdåpen er betinget av bevisst tro.

Den annen benevnelse er:

2. *Åndens fylde.*

Uttrykket «fylt med Ånden» forekommer 10 ganger i Det nye testamente. Luk. 1,15,41 og 67, Ap. gj. 2,4, 4,8 og 31, 9,17, 13,9 og 52. Efes. 5,18. Undtatt de tre førstnevnte synes alle disse skriftsteder å tilsi samme erfaring som ellers er betegnet med uttrykket åndsdåp. Således sier døperen Johannes om Jesus: «Han skal *døpe eder* med Den Hellige Ånd og ild!» (Luk. 3,16), men i beretningen om dette løftes opfyllelse heter det: «Da blev de alle *fylt* med Den Hellige Ånd». Ap. gj. 2,4. Presis samme erfaring som i døperens forutsigelse kalles dåp, blir i Lukas' beskrivelse av begivenheten kalt fylde. Dette lærer oss jo at det ikke er farlig om man skulde komme til å bruke disse uttrykk om hverandre.

Ellers minner uttrykket *fylde* oss om den fullkomne velsignelse som den Herre Jesus besidder og meddeler ved Ånden. Denne Åndens fylde blev profetisk foreskygget i den gamle pakt. Som tabernaklet forðum fyltes av Herrens herlighet, da det blev innvidd til Herren (2. Mos. 40,34—35), således blir også vi opfylt av hans herlighet og derved innvidd som hans helligdom, idet Ånden tar sin fulle bolig i oss; og som gull-lysestakens lamper fyltes med den

rene olivenolje, for stadig å kunne lyse i helligdommen (3. Mos. 24,2), således må også vi fylles med Den Hellige Ånds olje, om vi skal kunne lyse for Herren ved et liv i sann gudsfrykt og hellighet.

Da Jesus fremtrådte her i verden, var han i besiddelse av den høieste grad av guddommelig herlighet i sitt vesen — en herlighet som den enbåren sønn har fra sin far, — full av nåde og sannhet, og av denne fylde har vi alle fått, og det nåde over nåde. Joh. 1,14 og 16. Vi er nu velsignet med all åndelig velsignelse i ham (Efes. 1,3); for Gud viste sin makt på ham, da han «opvakte ham fra de døde, og satte ham ved sin høire hånd i himmelen, over enhver makt og myndighet og velde og herredom og ethvert navn som nevnes, ikke bare i denne verden, men også i den tilkommende, og han la alt under hans føtter og gav ham som hode over alle ting til menigheten, som er hans legeme, fylt av ham som fyller alt i alle». Efes. 1,20—23. Han vil nu i de kommende tider vise sin nådes overvettes rikdom i godhet mot oss i Kristus Jesus (2,7), for også hedningene er medarvinger, har fått del med i løftet i Kristus Jesus (3,6), er kommet nær til ved hans blod (2,13), og har frimodighet og adgang med til-lit ved troen på ham. 3,12.

Kristus fór nemlig først ned til jordens lavere deler (dødsriket), og siden fór han op over alle himler for å fylle alt. Efes. 4,9—10. Hele guddommens fylde bor nu legemlig i ham, og vi er fylt i ham, som er hodet for all makt og myndighet (Kol. 2,9

—10), hvorfor vi har rett til å be den samme bønn som Paulus bad for Efeserne, nemlig at Gud efter sin herlighets rikdom må gi oss å styrkes med kraft ved hans Ånd i vårt innvortes menneske, så Kristus må bo ved troen i våre hjerter, så vi, rotfestet og grunnfestet i kjærlighet, må være i stand til å fatte med alle de hellige hvad bredde og lengde og dybde der er, og kjenne Kristi kjærlighet, som overgår all kunnskap, forat vi kan fylles til all Guds fylde. Efes, 3,16—19.

Ordet *fylde* betegner en opfyllelse av Ånden, så at man blir helt full av hans kraft, som det også heter både om Jesus selv, om Stefanus og om Barnabas, at de var «fulle av Den Hellige Ånd». Luk. 4,1, Ap. gj. 7,55 og 11,24.

Det er det vanlige blandt de åndsdøpte at man kaller den første bevisste gjennombruddserfaring for åndsdåp, mens senere opfyllelser kalles fylde, og i overensstemmelse hermed er det betegnende at Paulus ikke opfordrer de troende i Efesus til å bli *døpt*, men *fylt* med Ånden. Efes. 5,18. De hadde nemlig før oplevd selve åndsdåpserfaringen og trengte nu å fylles på ny med samme Ånd som de engang var blitt døpt i. Se 1,13.

Den tredje benevnelse er:

3. *Åndens salvelse.*

6 ganger forekommer dette uttrykk i Det nye testamente. Luk. 4,18, Ap. gj. 10,38, 2. Kor. 1,21, 1. Joh. 2,20 og i 27. vers (to ganger). De to først-

nevnte av disse skriftsteder taler om *Jesu* salvelse av Den Hellige Ånd. Tre ganger i Det nye testamente kalles Jesus «Guds salvede». Luk. 2,26, Åp. 11,15 og 12,10.

Denne betegnelse for Åndens meddelelse skriver sig fra den av Gud forordnede skikk i Israel, at både ypperstepresten og prestene, foruten hele den helligdom som deres tjeneste foregikk i, ved innvielsen skulde salves med en hellig salveolje, som til dette øiemed var tillaget særskilt med de ypperste krydderier. 2. Mos. 30,22—30. Heri avskyggedes den nye pakts åndelige presteskaps innvielse ved salvelsen av Den Hellige Ånd. Kristus selv — ypperstepresten for de tilkommende goder — blev først salvet med Ånden og derved utrustet for sin offertjeneste, og siden blir hele det øvrige åndelige presteskap — alle hans troende disipler — i sin tur salvet med Den Hellige Ånds salvelse, hvorved de istandsettes til å tjene Gud i Åndens nye vesen og til å frembære åndelige ofre som tekkes Gud.

Dette uttrykk betegner altså en guddommelig innvielses- og bemyndigelseshandling, hvorunder Gud innsetter den nye pakts tjenere, og dette stadfester at åndsdåpens egentlige formål er en meddelelse av kraft til et seirende liv og til en rett åndelig tjeneste for ham. Som Gud under den gamle pakts tid lot salve til både prestelig, kongelig og profetisk tjeneste (2. Mos. 40,13—15, 1. Sam. 10,1, 16,1 og 13, 1. Kong. 19,15—16), således utrufter han nu ved åndssalvelsen sine redskaper og istandsetter oss der-

ved til å tilbe og tjene ham som hans prester, til å herske med ham som konger i Åndens verden og til å frembære vidnesbyrdet om ham som profeter i Ånden.

Denne underfulle åndssalvelse har en vidunderlig oplysende virkning i den troende. Den åpner hjertets øine, så at man får skue inn i Guds skjulte hemmeligheter og bringer den enfoldige sjel en beundringsverdige selvstendighet i de forskjellige troesspørsmål. Den gir ulærde mennesker innsikt og forstand på slike ting som denne verdens viseste med sin beste vilje ikke kan begripe sig på. Derfor gir også apostelen Johannes oss følgende formaning: «Og i — den salvelse som I fikk av ham, den blir i eder, og I trenger ikke til at noen skal lære eder; men som hans salvelse lærer eder alt, så er det sannhet og ikke løgn; og bli i ham, således som den lærte eder!» 1. Joh. 2,27.

Så har vi den fjerde benevnelse, nemlig:

4. Åndens besegling.

Uttrykket «besegling» eller «innsegl» forekommer 4 ganger i Det nye testamente. Joh. 6,27, Kor. 1,22, Efes. 1,13 og 4,30. Det betegner at en ting avstenges eller gjøres utilgjengelig. Når f. eks. mederkongen Darius forseglet stenen over den løvehules åpning, hvori profeten Daniel var nedkastet, med såvel sin egen som med sine stores signetring (Dan. 6,18), så sikredes dermed løvehulens totale avstengning, idet alle andre med dødsstraff var forbudt å bryte

dette segl og fjerne stenen over hulen. Likeledes var også fariseernes og yppersteprestenes besegling av Jesu grav en høitidelig avstengning av graven, som forebygget det likrøveri fra disiplenes side som de fryktet for. Mat. 27,66. Eller som når Daniel på engelens ordre forseglede sine profetiers bokrulle inn-til endens tid. Dan 12,4. Dermed mentes at hans profetier var utilgjengelige og avstengte innen et bestemt tidspunkt.

Herren beskriver overfor Job krokodillens skjell på følgende måte: «Stolte er skjoldenes rader, hvert av dem er tillukket, *et tettsluttende segl*. Det ene slutter tett til det annet, og ingen luft trenger inn mellom dem. De henger det ene ved det annet, de griper i hverandre og skilles ikke ad». Job. 41,6—8.

Dette kraftige skjoldpanser, som så poetisk beskrives, er krokodillens sterke vern mot dens forfølgere, og således er det Guds mening at Åndens dåp skal virke som et kraftig panser til vern mot sjelefienden, så at vi skal være like uangripelige og trygge som krokodillen innenfor sitt tettsluttende skjoldsegl.

Ennu et belysende eksempel kan anføres, nemlig med hensyn til verdibrevs forsegling. Slike brev lakkeres og stemples for å sikre så vel avsenderen som mottageren mot at det blir røvet og brutt underveis til adressaten. De troende lignes med brever, som er innskrevet med den levende Guds Ånds skrift på sine hjertens tavler. 2. Kor. 3,2—3. De er samtidig kostelige verdibrever, hvori det evige livs fagre skatt er forvart. 2. Tim. 1,14. De er omsvermet av ånde-

lige «postrøvere», som er på jakt etter disse brever for å plyndre dem; men er de forseglet av den himmelske postmester med Den Hellige Ånds segl, så våger hverken djevelen selv eller hele ondskapens andehær å bryte denne forsegling. Altså er det Guds hensikt med åndsdåpens besegling å avstenge og til-lukke oss, så at vi blir bevart fra Satans, verdens og kjødets onde og forføreriske innskytelser og til-lokkelser. Bare denne guddommelige forsegling set-ter oss i stand til å kunne bevare troens, håpets og kjærlighetens evige og dyrebare skatter.

Hermed har vi i korthet betraktet åndsmeddelel-sen fra fire forskjellige sider, som dog alle fremstil-ler samme sak: den troendes innvielse til Gud og utrustning til et seirende liv og til en trofast tjeneste for ham.

Hvilke av disse fire benevnelser vi nu velger å benytter oss av, får vel nærmest bli en smaksak for den enkelte; men disse linjers forfatter er tilbøielig til å foretrekke uttrykket *åndsdåp*, og anser sig be-rettiget til dette, eftersom denne uttrykksform er den først benyttede i Det nye testamente.

LØFTENE OM ÅNDENS DÅP

Åndsdåpens underfulle erfaring blev utlovet av Gud i de hellige skrifter århundreder førenn den noengang kunde opleves. Vi har en rekke løfter og spådommer herom i Bibelen. Da Jesus efter sin opstandelse minnet sine disipler om «det som Faderen hadde lovet» (Ap. gj. 1,4), da var det just disse forutsigelser han hadde for øie, som så lang tid i forveien var uttalt av Det gamle testamentes profeter.

Vi vil betrakte noen av disse profetier.

Profeten Joel (som virket i tiden mellom 790—760 f. Kr.) er den som først forutsier denne store begivenhet. Hans spådom lyder så: «Og derefter skal det skje, at *jeg vil utgyde min Ånd over alt kjød*, og eders sønner og eders døtre skal tale profetiske ord; eders oldinger skal ha drømmer, eders unge menn skal se syner; *ja, endog over trælene og trælkvinnene vil jeg i de dager utgyde min Ånd.*» Joel 3,1—2.

Det forutsies her at efterat «læreren til rettfer-

dighet» var blitt sendt til jødefolket (2,23) — hvor- med tilsiktedes Messias' fremtreden — skulde en almindelig verdensomfattende åndsutgydelse finne sted, som ikke skulde begrenses til noen spesielt utvalgte, men som var tiltenkt alle uten persons anseelse, ja, endog træler og trælkvinner, dog selvfølgelig med den begrensning som opstår ved de betingelser for åndsdaopen, som vi siden skal påpeke. Av Peters ord i Ap. gj. 2,14—18 fremgår det at det var innledningen til denne store begivenhet som fant sted på pinsedag i Jerusalem.

Følgene av denne åndsutgydelse skulde efter profetens ord bli en rik meddelelse av profetiens gave, samt underfulle oplevelser av profetiske drømmer og syner.

Godt og vel en generasjon derefter profeterte Esaias (som virket i tiden 750—695 f. Kr.) om samme begivenhet med disse ord: «For palasset er forlatt, svermen i byen er borte; haug og vaktårn er blitt til huler for evige tider, til fryd for villesler, til beite for buskap — *inntil Ånden blir utøst over oss fra det høie*, og ørkenen blir til fruktbar mark, og fruktbar mark aktes som skog.» Es. 32,14—15. Dette er forutsigelsen om en adspredelsestid for Israel og en derpå følgende utgydelse av Ånden. Siden tilføier samme profet: «Jeg vil øse vann over det tørste og strømmer over det tørre, *jeg vil utgyde min And over din sæd og min velsignelse over dine spirer*, så de vokser opp som iblandt gress, som piletrær ved bekkene.» Es. 44,3—4. Her er også forut-

sagt en fremtidig mektig og overordentlig utgydelse av Guds Ånd, hvilket vil bevirke en rikdom av åndelig liv og fruktbarhet.

Omkr. 200 år derefter uttaler profeten Esekiel følgende forutsigelse: «Jeg vil gi eder et nytt hjerte, og en ny ånd vil jeg gi innen i eder, og jeg vil ta bort stenhjertet av eders kjød og gi eder et kjødhjerte. *Min Ånd vil jeg gi innen i eder*, og jeg vil gjøre at I følge mine bud og holder mine lover og gjør efter dem.» Esek. 36,26—27. Her loves tydelig både gjenfødelse og åndsdåp, hvilket vil efterfølges av sann gudsfrygt og lydighet mot Gud.

Henimot 6 sekler hengikk efterat denne profeti var uttalt, hvorunder det nok var mange som undredes på om disse noengang skulde innfries; men hvad Gud har lovet, er Han også mektig til å holde. Han hadde ikke glemt sine løfter.

Umiddelbart før Kristi offisielle fremtreden fremstod døperen Johannes og blåste nytt liv i disse gamle løftene, idet han utropte denne opsiktsvekkende og sensasjonelle forutsigelse: «Jeg døper eder med vann til omvendelse; men *han som kommer efter mig*, er sterkere enn jeg, han hvis sko jeg ikke er verdig til å bære, han *skal døpe eder med Den hellige Ånd og ild!*» Mat. 3,11. Med disse ord forutsa Johannes at disse gamle herlige profetier nu var like foran sin historiske opfyllelse, og at den person ved hvem de skulde realiseres, nu var i ferd med å fremstå. Det var således ikke å undres over at det lå en viss spenning i luften, og at alles sinn var optatt med

dette nye og forunderlige, som nu snart skulde åpenbares.

Så fremstod da *han* som disse profetier hadde til-siktet og beskrevet, og ved hvem de skulde bli til salig virkelighet — vår Herre *Jesus Kristus*, og til de disipler som gjennom hans guddommelige virksomhet blev knyttet til ham, uttalte han gang på gang løftet om den nu forestående åndsutgydelse. Dette løfte klinger sterkere og klarere jo mere han nærmer sig enden av sin jordiske løpebane og dermed også forsoningsverkets fullbyrdelse. Tydeligst fremtreder dette i hans rørende avskjedstale til apostelflokken, hvori han flere ganger gjentar den trøstefulle for-jettelse om en «annen talsmann»s sendelse, som ikke skulde — slik som forholdet i almindelighet hadde vært under den gamle pakts tid — komme bare på et kort og flyktig besøk ved noen enkelt krevende leilighet, men som skulde bli *hos* dem og være *i* dem. Joh. 14,16—17.

Han forutsa at når de fikk denne opplevelse, så skulde de på en håndgripelig måte bli overbevist om hans fullkomne forening med sin himmelske far (14,20), eftersom Den Hellige Ånd da skulde overbevise verden om synd, om rettferdighet og om dom (16,8), veilede de troende til hele sannheten, samt kunngjøre dem de tilkommende ting og herliggjøre ham for dem. 16,13—14.

Han opmuntret dem til å ikke sørge over at han nu gikk bort fra dem, men tvertimot glede sig (14,28), for det var til gagn for dem, eftersom denne hans

bortgang muliggjorde Åndens sendelse, noe som ikke hadde kunnet inntreffe uten denne forutsetning. Joh. 16,7.

Siden — etter opstandelsen — under de 40 dagers gjentakende åpenbarelser fornyet han igjen løftene om åndutgydelsen, bad dem å ikke forlate Jerusalem, men fremdeles møte frem ved sammenkomstene på den øvre sal, og vente på *det* som både Faderen og han selv hadde lovt; «for,» sa han, «Johannes døyte vel med vann, men *I skal døpes med Den Hellige Ånd ikke mange dager herefter!*» Ap. gj. 1, 1—5.

Som rimelig kan være, var hans disipler sterkt hildet i jødernes vanlige nasjonalistiske Messiasforestillinger, hvorfor de spurte ham: «Herre, gjenreiser du på den tid (tiden da åndsdåpsløftet skulde opfylles) riket for Israel?» Med andre ord: «Er tiden nu endelig kommet, da du som den rette Davidsetling skal innsettes til konge over den hele jord, og ophøie jødestaten til den første av alle jordens nasjoner og legge alle andre riker inn under dens styre?»

Han imøtekom ikke denne deres nysgjerrighet, men tok dem med bestemthet bort fra alle unyttige og ufruktbare fremtidsdrømmerier, idet han søkte å vende deres blikk mot det som for dem var av langt større og mere praktisk betydning. Med sitt profetiske blikk rettet mot de heftige strider, som ventet hans elskede disipler i nærmeste fremtid, da de som hans utsendinger skulde opta kampen mot datidens formørkede og ondartede hedenskap, gav han dem

dette nøkterne svar: «Det tilkommer ikke eder å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt: men *I skal få kraft idet Den Hellige Ånd kommer over eder*, og I skal være mine vidner både i *Jerusalem* og i hele *Judea* og *Samaria* og like til *jordens ende!*» Ap. gj. 1,6—8.

Av denne kjensgjerning å dømme — at deres vidnesbyrd skulde gå ut til «jordens ende» — er det fastslått at disse ånds dåpsløfter umulig kunde være innskrenket til de tolv apostler, ei heller bare til aposteltidens troende, men må gjelde Herrens disipler til alle tider. Så visst som at Herrens forbønn gjelder alle som kommer til tro på ham (Joh. 17,20), så visst gjelder også disse løfter alle tiders troende. Hvad vår menneskelige natur betreffer, så er vi just av samme skrøpelige stoff som de første disipler, og verden er like ond, ja rimeligvis ennu mere ond enn dengang, hvorfor *vi* er i like sterkt behov som *dem* av Åndens kraft og fylde; og — pris skje Gud! — vi har akkurat de *samme* løfter og privilegier som de hadde.

Hermed har vi sett hvordan alle disse dyrebare ånds dåpsløfter fra både Det gamle og Det nye testamente peker hen imot dette vidunderlige mål: åndsutgydelsen under nådens husholdning. Hvordan Gud også opfylte disse løfter, berettes for oss på en livaktig måte i Apostlenes gjerninger. Det fortelles først om den første mektige utgydelse av Ånden på pinsedag på den øvre sal i Jerusalem, og hvordan Peter for de sammenstimlede og opskakte jøder viser,

at dette virkelig var en bokstavelig opfyllelse av profetien om åndsutgydelsen. Kap. 2. Derefter beskrives åndsutgydelsen i Samaria ved apostlenes håndspåleggelse og bønn. Kap. 8. Videre får vi høre om hvordan Ånden umiddelbart under Peters preken faller over hedninger i Cesarea. Kap. 10. Altså inntraff løftenes opfyllelse presis i den samme orden som Jesus hadde forutsagt: «i Judea og Samaria og inntil jordens ende!»

Siden vedblev Ånden fremdeles å falle, og Guds kraft var mektig virksom i den første tids menighet. Gud opfylte løftene om Åndens dåp, så lenge de kjente sitt behov av denne kraft og søkte den i pågående og utholdende bønn. Siden kom det riktignok en stagnasjon i samme grad som kirken forbandt sig med staten og beilet til verdens gunst; men så snart de blev vekket op igjen og på ny søkte inn til Gud, kom de mektige åndsåpenbarelser tilbake igjen, og Ånden falt atter som i den første tid. Mektige ytringer av Åndens kraft er i større og mindre grad kommet til syne i enhver gudsendt vekkelse; men spesielt har dette tilkjennegitt sig i den i vår generasjon så bekjente *pinsevekkelse*, som just er en gjenopvekkelse av aposteltidens åndsliv og åndskraft. Helt op til dags dato beviser den Gamle av dager, at han fremdeles innfrir sine herlige ånds dåpsløfter.

ÅNDSDÅPENS FORSKJELL FRA GJENFØDELSEN.

En av de største hindringer for en mektigere utgytelse av Guds Ånd i våre dager er sikkert den hos så mange inngrodde religiøse opfatning, at Åndens dåp er identisk med gjenfødselen. Man mener altså at samtidig som man fødes på ny og mottar barneskap hos Gud, blir man også døpt i og opfylt av Den Hellige Ånd.

Enkelte av dem som hylder denne opfatning tar sterkt anstøt av at man presiserer åndsdåpen som en spesiell opplevelse forskjellig fra gjenfødselen, og man kan til og med bli betraktet som hovmodig, og som en som vil sette sine erfaringer over Guds ord, om man henviser til sine egne opplevelser i så henseende. Men når både Guds eget vitnesbyrd og våre personlige opplevelser samstemmer med hinannen, så avgir jo dette et dobbelt vidnesbyrd om sannheten, som aldeles ikke lar sig ignorere eller bortforklare.

Det er selvsagt at vi ved å stille våre egne opplevelser til skue ikke må ha til hensikt å bortforklare

Skriftens sannheter, men belyse og stadfeste dem. Således så Peter — som før nevnt — i sin egen, så vel som i sine medtroendes, erfaring på pinsedag en oppfyllelse og stadfestelse av Joels profeti. Likeledes har også vi rett til å forvente slike erfaringer og opplevelser som stadfester Guds ord. Så blir da spørsmålet om det kan bevises så vel av Skriften som av de troendes erfaringsliv, at åndsdåpen er forskjellig fra gjenfødselen.

Vi fremsetter herved den påstand at så virkelig er tilfelle, og vil bevise denne påstand med følgende argumenter:

1. Jesu løfter om Åndens dåp gjaldt bare gjenfødte og ikke ugjenfødte.

Når Herren taler om Den Hellige Ånds komme for å ta vedblivende bolig i disiplenes hjerter, sier han: «. . . som *verden ikke kan få*, for den ser ham ikke og kjenner ham ikke.» Joh. 14,17. Derpå tilføier han: «. . . *Den som elsker mig*, skal elskes av min Far, og jeg skal elske ham og åpenbare mig for ham.» Vers 21. Han setter altså dette som en absolutt nødvendig forutsetning for å kunne oppleve åndsdåpen, at vi må være i en slik tilstand at vi kan elske ham. Dette gjør ikke den ufrelste verden. Om den sier Jesus: «. . . mig hater den.» Joh. 7,7. Apostelen fremholder kjærligheten til Gud og troen på Kristus som ett av gjenfødselsens kjennetegn (1. Joh. 5,1), og således må man være født av Gud for

å kunne elske Gud og hans Sønn. Til disse er ånds-
dåpsløftene skjenket.

Man kan gjøre den innvending at Jesu avskjeds-
tale kun var rettet til den apostelkrets som i øieblik-
ket var hos ham, og at deres erfaringer angående
åndsdåpsløftets opplevelse står i en særegen klasse,
eftersom disse var frelste ennå førenn Den Hellige
Ånd noen gang var sendt til jorden i nytestamentlig
mening; men det forekommer uttrykk i denne vår
Herres avskjedstale, som beviser at også fremtidige
disipler optok hans sinn under dette hans siste sam-
vær med sine fortrolige. Se Joh. 17,20.

Løftet om hans gjenkomst og menighetens opta-
gelse (Joh. 14,1—3) kan umulig være begrenset til
apostlene, for disse gikk jo all kjødets gang og fikk
ikke oppleve hans gjenkomst. Det må derfor nødven-
digvis ta sikte på kommende forhold. Likeledes med
løftet om troens kraft til å gjøre undergjerninger.
Vers 12. At dette ikke bare var forbeholdt apostlene,
har vi uimotståelig bevis for i Apostlenes gjerninger,
hvor det fortelles om mange flere enn apostlene som
gjorde undergjerninger. Herav kan vi fullt logisk
slutte oss til at det forholder sig likedan med forut-
setningen for å kunne oppleve åndsdaopen. Dette Her-
rens ord: «*Om noen elsker mig, da holder han mitt
ord, og min Fader skal elske ham og vi skal komme
til ham og ta bolig hos ham!*» (vers 23), gjaldt så-
ledes ikke bare apostlene, men alle tiders troende.

Videre tilføier Jesus: «Den som ikke elsker mig,
holder ikke mine ord» . . . Joh. 14,24. Hermed me-

ner han tydeligvis, at den ugjenfødte sjel har ingen kjærlighet til hans ord og føler ingen trang til å adlyde det, hvorfor han følgelig også er helt uimottagelig for Den Hellige Ånd, hvis opgave just er å lære og minne om Herrens ord. Vers 26.

2. Herrens første disipler var gjenfødt før åndsåpen.

Ennu før sin korsdød kunde Herren gi sine disipler det vidnesbyrd at de var rene (Joh. 15,3) og ikke av verden (v. 19), og hadde holdt hans ord, 17,6. Ved hans himmelfart heter det om dem at de tilbad ham og vendte tilbake til Jerusalem med glede, og de var alltid i templet og lovet og priste Gud. Luk. 24,52—53. Dette var i hvert fall 10 dager før åndsmeddelelsen på pinsedag. Det bør være innlysende for alle at tilbedelse, stor glede og lovprisning er totalt fremmede foreteelser for ugjenfødte mennesker. Et guddommelig gjenfødelsesverk må absolutt ha funnet sted i sjelen, innen slike følelser kan opstå der. Selv om man kunde bevise at disiplene under den tid de fulgte Herrens i hans kjøds dager, ikke var gjenfødte i nytestamentlig mening — hvilket dog ingen ennu har kunnet bevise på tilfredsstillende måte — så er det dog aldeles avgjort at de blev det fra den stund de møtte ham igjen efter hans opstandelse, for Peter priser i et av sine brever Gud, fordi han og hans medtroende var *født på ny* til et levende håp ved *Jesu Kristi opstandelse fra de døde*. 1. Pet. 1,3.

Foruten denne tydelige frelseserfaring hadde disiplene også mottatt en mektig forberedende velsignelsesopplevelse, som blev dem til del, da Herren efter sin opstandelse plutselig fremstilte sig midt iblandt dem, viste dem sine hender og sin side, hilste dem med fred, åndet på dem og sa: «Motta Den Hellige Ånd!» Joh. 20,22. Denne kjensgjerning at han *åndet på dem* idet han uttalte disse ord, beviser det faktum at disiplene i samme øieblikk fikk kjenne sig gjennomstrømmet av en bølge av den underfulle opstandelseskraft, hvori deres Herre og Frelser nu var vendt tilbake fra graven; og dog var dette allikevel bare en forberedelse for hvad som ennå forestod. Ennå var det jo halvannen måned igjen innen de fikk den fulle opplevelse av Faderens løfte på pinse-dag. Men denne erfaring av opstandelseskraftens velsignelse beviser med all ønskelig tydelighet at disiplene virkelig var født på ny lenge før de mottok dåpen i Den Hellige Ånd og ild.

3. Ånden falt på dem som først var blitt omvendt og frelst.

Dette fremkommer som en almindelig regel i beretningene om åndsutgydelsene i Apostlenes gjerninger. Foruten det foran anførte eksempel med Herrens apostler, kan nevnes flere. I Samaria var mange kommet til troen ved evangelisten Filips forkynnelse, og de lot sig også døpe (Ap. gj. 8,12); allikevel heter det om dem, at «Ånden var *ennå ikke falt på noen av dem*, de var bare døpt til den Herre Jesu

navn», vers 16. Først da apostlene Peter og Johannes var blitt budsendt, og disse bad og la sine hender på de nyfrelste, fikk de Den Hellige Ånd. Man vil kanskje innvende at dette var i den første brytningstid, — i overgangen fra jødedom til kristendom, så at Gud av den grunn måtte betjene sig av en særlig fremgangsmåte, noe som ikke lenger var nødvendig senere — men hele 27 år *efter* pinseværet i Jerusalem finner vi at Ånden faller i Efesus. Der fant Paulus 12 disipler som trodde på Jesus, men som var uoplyste angående åndsdåpsprivilegiet. Deres svar på apostelens spørsmål om hvorvidt de hadde mottatt åndsdåpen: «Vi har ikke engang hørt om Den Hellige Ånd er *kommet!*» (Ap. gj. 19,2), er intet bevis på at de var aldeles ukyndige om Den Hellige Ånd i det hele tatt — hvilket er helt usannsynlig, ettersom de jo var disipler av døperen Johannes, som så klart hadde forutsagt åndsdåpsbegivenheten — men beviser deres totale uvitenhet om at den store begivenhet nu var inntruffet.

Da de hadde fått kunnskap om sine rettigheter og blitt døpt i vann, fikk også de under bønn og håndspåleggelse oppleve åndsdåpen slik som disiplene i Jerusalem. Ap. gj. 19,1—6. Spørsmålets form: «Fikk I Den Hellige Ånd *da I kom til troen?*» (v 2), forutsetter den mulighet at man kan være kommet til troen på Kristus uten å ha mottatt Den Hellige Ånd i den her tilsiktede forstand. Det nytter ikke å innvende at den tro som disse disipler av døperen Johannes hadde mottatt kun var en overfladisk så-

dan, — en forstandsmessig tro uten frelsende kraft, for den kjensgjerning at Johannes døyte til *syndenes forlatelse* (Mark. 1,4), og fordret dåpshandlingen ledsaget med *omvendelsens* verdige frukt (Mat. 3,8), åpenbarer at Johannesvekkelsen slett ikke var noen overfladisk vekkelser, men tvertimot en bevegelse som pløide dypt i hjertene, og som angrep syndelivet i dets innerste rot, hvilket også sterkt fremgår av disse profetens ord: «Øksen ligger allerede ved roten av trærne; derfor blir hvert tre som ikke bærer god frukt *hugget ned og kastet på ilden.*» Mat. 3,10.

Vi har altså ingen grunn til å betvile at disse disipler, efter at de av døperen eller hans utsendinger var blitt ført til tro på den kommende Messias, *virkelig* var blitt omvendt og gjenfødt; men Paulus merket under samværet med dem at det var noe som fattedes dem. Vel var livet til stede, men svakt og uutviklet. Han forstod at de trengte Åndens meddelelse for å kunne bli sterkere og frimodigere, og denne mangel utfyltes da Ånden falt på dem og tok sin bolig i dem. I overensstemmelse med hvad vi her har sagt, minner apostelen de troende i Efesus om at de hadde fått Den Hellige Ånd til innsegl da de *var kommet* til troen. Eller som det heter på engelsk: « . . . after that ye believed » d. v. s. efterat I trodde. Altså kom de først til troen, og siden blev de beseglet med Ånden.

Men om det nu enn må betraktes som den alminnelige regel at gjenfødselen går forut for ånds-dåpen, så er det dermed ikke utelukket at begge disse

i visse tilfeller *kan* skje samtidig. Et klart eksempel har vi i begivenheten i Korneli hus. Her synes både gjennombruddet til frelse ved troen på syndenes forlatelse og den overordentlige utgytelse av Ånden å finne sted i samme stund. Således kan det selvfølgelig også nu forekomme lignende tilfeller, men disse er i så fall av mere sporadisk karakter.

Dog, om denne dobbelte erfaring *kan* forekomme samtidig, så må vi allikevel ikke sammenblande eller identifisere disse to opplevelser. Gjenfødelse er gjenfødelse, og åndsdåp er åndsdåp, selv om man erfarer begge deler samtidig. I gjenfødselen meddeles gudslivet, og i åndsdåpen tilføres dette liv kraft. Det er ganske naturlig at ventetiden imellem disse opplevelser i aposteltiden i almindelighet ikke blev så utstrakt, både på grunn av den mektige åndskraft som da var utgydt og til stadighet virksom blandt de troende, og på grunn av den sikre og direkte ledelse man da var gjenstand for. Det som i våre dager vanskeliggjør denne sak og forlenger ventetiden for søkende sjeler, er både den åndelige sløvhed som stort sett er rådende innen kristenheten, og de mange nedarvede og inngrodde fordommer man i almindelighet nærer overfor Åndens verk.

Var samme troesfold og sterke hunger efter Gud rådende nu som i urkristendommens tid, så vilde Åndens overordentlige ytringer forekomme like ofte nu. Det før nevnte tilfelle i Samaria, hvor de sendte bud efter Peter og Johannes for å be de nyfrelste igjennem til åndsdåpserfaringen, er et tydelig ek-

sempel på hvilken stor betydning man tillå denne viktige sak. De slo sig ikke til ro med at de besatte var blitt befridd fra urene ånder, verkbrudne og vanføre helbredet, at det blev stor glede i byen (8,7—8), og at mange kom til troen og lot sig døpe (v. 12), — nei, de anså det som absolut nødvendig at disse nyfrelste og vanddøpte også fikk oppleve at Ånden falt på dem.

Hvor godt at ikke disse nyfrelste — som nutidskristne i almindelighet — var fullproppet av fordommer og falske religiøse forestillinger, for da vilde de sikkert hatt mange slags innvendinger. Hvor mange religiøse mennesker nu for tiden blir ikke støtt, når man fremholder nødvendigheten av å søke Den Helige Ånds dåp. Ingen må komme og lære dem noe slikt! De har vært frelst i så og så mange år. De har hatt store erfaringer i samfund med Gud. Skulde de nu gå ned på de nyfrelstes stadium og i den grad ydmyke sig, at de skulde be om å bli døpt i Ånden? Å nei takk! De har like så meget ånd de som de som taler i tunger! Forresten er det vel ikke gavene det kommer an på? Det er viktigere å ha kjærlighet! o. s. v. I denne dur holder de på å resonnerer. Slik garderer de sig på alle vis og stenger sig selv ute fra denne herlige pinseoplevelse.

Nei, slik var ikke de nyfrelste i Samaria. De var av et barnslig og plastisk sinnelag, og derfor var de også lettilgjengelige for den apostoliske undervisning. De hadde ingen innvendinger å fremkomme med og stilte sig ikke i veien for Guds Ånd med

spissfindige og skeptiske refleksjoner. De lot sig villig veilede av apostlene, hengav sig i inderlig bønn, trodde på Guds makt og villighet til å innfri sitt løfte, også på dem, og de fikk erfare Guds trofasthet, idet Den Hellige Ånd kom over dem og vedvarende tok sin bolig i dem.

4. Endelig stadfestes påstanden om Den Hellige Ånds dåp som en opplevelse adskilt fra gjenfødselen ved kjensgjerninger fra nutidskristnes erfaringsliv.

Den oppfatning at åndsdaopen i sin overordentlige natur skulde være en spesialforeteelse som bare var begrenset til de første decennier av den kristne husholdning, og således ikke kan gjentas i våre dager, er merkelig nok ennå rådende innen visse kretser, og da naturligvis særlig der hvor Den Hellige Ånd minst får komme til. Men de som hylder denne oppfatning, vil få en temmelig vanskelig oppgave når de på en tilfredsstillende måte skal forklare den verdensomspennende pinsevekkelse, hvor just denne overordentlige åndsmeddelelse med aposteltidens ytringer og virkninger på en overbevisende måte er blitt og fremdeles blir gjentatt.

Det lar sig ikke gjøre slik uten videre å bortforklare tuseners opplevelser over den hele jord — snart sagt. Man er ikke ferdig med dette fenomen ved å bare trekke på skulderen og gi det navnet «svermeri», «fanatisme», «hysteri» o. s. v. Den faktiske kjensgjerning er at mennesker av alle farver, raser og tungemål i denne siste tid har fått oppleve den

samme erfaring. De har oplevd at Den Hellige Ånd er falt på dem, og de har, som de første hellige, fått prise Gud i fremmede tungemål. De frukter som denne opplevelse i almindelighet har frembragt i deres liv som har erfart den, beviser på en avgjørende måte at dette er et guddommelig verk om det enn naturligvis også innen denne vekkelse, som innen alle andre vekkelser, har forekommet sådant som må tilskrives kjødet og selvlivet.

Overalt hvor pinsevekkelsen har fått inngang, er det det almindelige at man har mottatt åndsdåpen lengere og kortere tid efter frelsesgjennembruddet. Dette er regelen, om det enn av og til kan hende at man blir frelst og åndsdøpt samtidig, hvilket dog er temmelig sjeldent. Denne boks forfatter hadde bevisst vært Guds barn halvannet år, innen han på sin plass ved maskinen på fabrikken mottok Den Hellige Ånds dåp. Han hadde riktignok før av og til erfart visse strømninger av Ånden; men dette mektige gjennembrudd, da Ånden tok sin vedblivende bolig, var av en slik særegen beskaffenhet, at han fra denne stund var klar over at han var døpt i Ånden.

Gud har sørget for at man ikke behøver å sveve i uvisshet om dette viktige spørsmål hvorvidt man er åndsdøpt eller ikke; for like så visst som han gir oss klarhet i selve frelsesspørsmålet, så gir han også visshet i dette spørsmål. Foruten de bibelske merker på åndsdåpen gir han oss under åndsdåpserfaringen det indre vidnesbyrd om denne — et vidnesbyrd som

alle verdens teologiske forvrengninger aldri kan bortforklare.

La mig stadfeste dette med en del uttalelser fra et par kjente brødre innen pinsevekkelsen i Skandinavia. Som vi skal se, er disse brødre enstemmige i det faktum vi her har påpekt, at gjenfødselen og åndsdåpen må betraktes som to forskjellige opplevelser.

Pastor *Lewi Pethrus* (Stockholm) sier i boken «Gud med oss» i sin preken «Åndens dåp» bl. a.: «At Åndens dåp ikke er samme erfaring som gjenfødselen, det viser Skriften tydelig. Det finnes dem som mener at det er så. Hvor disse finner støtte for sin opfatning i de Hellige skrifter, vet jeg ikke. Jeg predikte på et sted for en tid siden og talte om Åndens dåp, og der var noen som var vennlig nok til, efterat jeg hadde sluttet å tale, å stå op og beriktige min tale og si at når man er blitt gjenfødt, så har man fått Den Hellige Ånd. Jeg vet ikke hvad det skal tjene til å trøste folk på denne måte, når man kan få mere av Den Hellige Ånd og behøver mere. Men det finnes dem som mener at de har fått nok. Gud vil at vi skal takke Ham for hvad vi har fått. Er vi blitt født på ny, så skal vi prise Ham for det, men vi behøver utrustning for å kunne leve det nye liv i dets fylde og overflod, og for å kunne få kraft til å tjene Gud.

For å få denne utrustning, trenges en dåp i Den Hellige Ånd og ild, som Det nye testamente fremholder. — — — Jeg ønsker at Gud ved sin nåde

må få rense bort fra våre hjerter villfarelsen om at Åndens dåp og gjenfødselen er samme sak. For en farlig villfarelse er det. Vet dere hvorfor den er så farlig? Jo, den er farlig på to måter. Først og fremst kan den dra mennesker ned i fullstendig fortvilelse, om du sier at ingen er født på ny som ikke har gjort den samme erfaring som dem som var med på pinsedagen og fikk denne underfulle erfaring. Da dømmer man jo livet av de kristne som ikke har denne erfaring som oplevdes på pinsedagen. Jeg tror at det finnes mange som har livet i Gud, ennskjønt de ikke har fått Åndens dåp og talt i tunger som på pinsedagen. Det går an å være født på ny, men enda ikke vært døpt i Den Hellige Ånd. Den er gjenfødt som tror på Jesus, for det er skrevet at den som tror, er gått over fra døden til livet. Takk og pris din Gud for at du er født på ny og er en medborger av Guds rike.

På den annen side er denne villfarelse forferdelig farlig, av den grunn at når mennesker er født på ny, så kan de slå sig til ro med dette og mene at de har alt, og at det ikke finnes noe mere å søke efter, og det er derfor vi har alle disse lunkne menigheter av kristne i verden. Man slår sig til ro og sier at man blev åndsdøpt da man blev gjenfødt. Men da taler man tvert imot Guds ord — —.»

La oss så høre hvad pastor *T. B. Barratt* (Oslo) sier i sin bok «Brennende spørsmål» i prekenen «Åndens dåp, eller ilddåpen». Vi vil sitere noen bruddstykker. Idet han siterer døperens ord i Mat.

3,11 sier han: «— — Denne erklæring beviser også at omvendelse og Åndens dåp ikke er ett og det samme. Der er steder i Ap. gj. som vi skal se på senere, hvor omvendelsen sies å ha funnet sted uten åndsdåp og at denne blev meddelt senere. Vi vil ikke benekte at åndsdåpen kan mottas i forbindelse med eller umiddelbart etter omvendelsen og gjenfødselen; men Skriften beviser at mange var frelst og døpt i vann, som ikke før vanndåpen var døpt i Den Hellige Ånd, men blev det etterpå — —.»

Så siterer han Ap. gj. 19,6 og sier: «Atter et skriftmessig bevis for at det er en ting å være frelst og noe annet å bli døpt med Den Hellige Ånd. Guds ord kan vi ikke komme forbi. La oss bøie oss for det! Med disse og andre klare skriftbevis for øie kan vi forklare oss så mange kristnes tilstand i våre dager. De har ved tro mottatt Kristus som sin frelser og har avlagt en god bekjennelse herom; de er på vei til himlen og tilhører muligens en forsamling eller vennekrets som arbeider med iver for sjelers frelse, men både de og kanskje størstedelen av deres venner har ennå aldri mottatt Åndens dåp. Den overordentlige kraft som de nettop trenger til sitt virke og som «kom over», «falt på» eller «fylte» de første kristne, har de aldri oplevd.

Den Hellige Ånd har således oplyst dem om frelsens nødvendighet, vakt dem, ført dem i samfund med Jesus, gjenfødt dem og gitt dem vidnesbyrd og pant på at de er frelste, men han har ennå aldri fått anledning til å *fylle* dem. Han har ennå

aldri helt inntatt dem som en levende personlighet og gjennomstrømmet hele deres vesen og liv. I denne tilstand befinner store skarer av kristne sig, og blandt dem en mengde prester og predikanter og evangelister, i dag. — — Når vi legger merke til den svakhet og ringe utvikling i de første disiplers karakter, liv og virke, *før* de mottok åndsdåpen, og den seierskraft som senere fylte og ledsaget dem, så har vi forklaringen på den åndelige slapphet som råder i vår tid hos en mengde kristne. De mangler Den Hellige Ånds ild og glød! De mangler pinseild og pinsekraft! Det må være lett å forstå for alle som rett kjenner sin Bibel og de krav den stiller til de troende. Mange kristne er redd for å komme inn på dette kapitel. De er så redd for at åndsdåpen skal utarte til svermeri og fanatisme, sier de, så de ikke tør røre ved det.» Så langt pastor Barratt.

Disse samlede vidnesbyrd om at åndsdåpsløftene gjelder gjenfødte mennesker: de første disiplers barnskap før åndsdåpen, og Åndens meddelelse til allerede omvendte i aposteltiden, samt en mengde uimotsigelige kjensgjerninger fra nutidskristnes erfaringsliv, burde fjerne den siste rest av motstand mot dette avgjorte faktum at Åndens dåp virkelig er en opplevelse forskjellig fra gjenfødselen. Forsåvidt er det ikke en erfaring som i sitt vesen er fremmed for den frelste. Det er den samme Ånd vi mottar i Åndsdåpen, som den vi fikk meddelt i gjenfødselen — bare at vi mottar Ham i så meget sterkere

og overflødige grad; men selve oplevelsen av denne velsignelse er vidt forskjellig fra gjenfødel-sesoplevelsen deri at den er en så meget mere mek-tig og markert oplevelse.

ÅNDSDÅPENS MEDFØLGENDE TEGN

1. Tungetalen som tegn.

Under granskningen av åndsdaupsberetningene i Apostlenes gjerninger blir man straks klar over at åndsmeddelelsen alltid i den første tid ledsagedes av overnaturlige tegn. Selve uttrykket «tegn» antyder jo noe mystisk, som ikke lar sig fornuftsmessig forklare. Tegnsledsagelsen er bevist på en overnaturlig makts inngrep og virksomhet. Mange slike overnaturlige tegn kom til syne allerede under den gamle pakts tid. Mirakler, undergjerninger og helbredelser kan vi konstatere gjennom hele Det gamle testamente. Kommer vi til de evangeliske beretninger om vår Herres Jesu liv og virksomhet, så møter vi en vrimmel av slike tegnsledsagelser. Men det var et spesielt tegn som ikke hadde forekommet før, og som Herren ved sin himmelfart lovet å stadfeste evangelieforkynnelsen med, nemlig *tungetalen*.

Idet han nevner de tegn som efter Åndens meddelelse skulde følge hans vidner, sier han også:

«— de skal tale med tunger —.» Mark. 16,17. Denne forunderlige evne, umiddelbart, uten foregående studium å kunne tale et eller flere fremmede sprog, skulde altså være det ekstra tegn som skulde ledsage den fremtidige evangelieforkynnelse.

Vi ser av Ap. gj. 2,4 at den første mektige utgytelse av Ånden på den øvre sal i Jerusalem ledsagedes av denne av Jesus forutsette og forutsagte tungetale. De som da opfyltes av Ånden talte i et virkelig, levende sprog, som blev forstått av de sammenstimlede jøder, idet det var de samme sprog som taltes på disses hjemsteder, v. 6—11. Ikke å undres over at de blev forvirret! Man har søkt å fordunkle dette under ved å tolke det slik at det var med tilhørernes ører underet skjedde, så at disse «hørte» andre tungemål enn de som taltes — ja, man får sannelig «høre» meget, innen ørene faller av — men teksten sier ikke at tungetalen bare blev *hørt*, men at de begynte å *tale* med andre tunger.

Noe av det underligste i forbindelse med dette pinseunder er at der virkelig ved denne enestående anledning fantes dem som var så totalt forherdet og forblindet, så at de kunde få sig til å spotte slike hellige foreteelser, ja, likefrem beskyldte de ånds-døpte for ikke å være edru, v. 13. Så kan man jo heller ikke vente annet enn at mange også nu i våre dager tillater sig å spotte og bortforklare det hele, når Ånden faller og tungetalen høres.

I beretningen om åndsutgydelsen i Samaria nevnes ikke tungetalen særskilt, men det står at Simon,

trollkarlen, så at Ånden blev gitt ved apostlenes håndspåleggelse, 8,18. Nu kunde jo ikke Simon se Ånden selv, for han er usynlig for det naturlige øie. Det kan derfor ikke menes annet enn at han iakttok de vanlige ytringer av Ånden, hvorfor det er all grunn til å tro at tungetalen også ved denne anledning ledsaget åndsmeddelelsen. Om dem som frelstes og åndsdoptes samtidig i Kornelius' hus under Peters og Johannes' besøk der heter det at «*de hørte dem tale med tunger og høilig prise Gud*». 10,46. Dette overbeviste apostlene om at disse, endskjønt de var uomskårne hedninger, hadde mottatt Den Hellige Ånd på samme måte som de troende jøder og samaritanere før hadde gjort, hvorfor de sa: «*Mon noen kan nekte dem vannet, så de ikke skulde bli døpt, de som har fått Den Hellige Ånd likesom vi?*» 10,47. Da Peter siden blev trukket til ansvar av jødene i Jerusalem, fordi han hadde formastet sig til å gå inn til hedningene med evangeliet, fortalte han om denne begivenhet og sa: «— og Gud, som kjenner hjertene, gav dem vidnesbyrd, idet han gav dem Den Hellige Ånd *likesom oss!*» 15,8.

Både Lukas, som skriver Apostlenes gjerninger, og Peter, som avgir sin beretning som øienvitne, legger således stor vekt på denne faktiske omstendighet at hedningene mottok åndsdaopen *på samme måte* som jødene, altså med de samme medfølgende tegn. Hadde ikke tungetalen ledsaget åndsmeddelelsen i Kornelius' hus, vilde eller kunde ikke Peter så snart og med så urokkelig overbevisning ha trodd på og

erklært overfor den veldige modernemenighet at denne deres opplevelse var av samme guddommelige utspring og natur som jødernes egen erfaring var.

Hermed har vi konstatert at tungetalen ledsaget åndsdåpen både da det gjaldt jøder, samaritaner og hedninger.

Man kan gjøre den innvending at denne overordentlige tegnledsagelse under åndsmeddelelsen er karakteristisk bare for den aller første brytningstid og bare var påkrevet i selve den avgjørende overgang fra jødedom til kristendom for en gang for alle å stadfeste kristendommens guddommelige vesen; men siden er slike eiendommelige manifestasjoner ikke lenger nødvendige. Hadde vi ikke hatt flere vidnesbyrd herom en disse forannevnte, så kunde det muligens vært plass for et slikt resonnement, men det er et vidnesbyrd til, som vi ikke kommer forbi, nemlig beretningen om åndsmeddelelsen til disiplene i Efesus. Ap. gj. 19,1—7.

Denne begivenhet inntraff minst 15 år etter underet i Kornelius' hus. Om disse 12 disipler, som Paulus traff og underviste næiere om frelsens vei, heter det at «da Paulus la hendene på dem, kom Den Hellige Ånd over dem, og *de talte med tunger og profetiske ord*». V. 6. Om det hadde vært tilstrekkelig at den overordentlige tegnsledsagelse stadfestet åndsmeddelelsen til jøder, samaritaner og hedninger i kristendommens første begynnelse, hvorfor blev da det samme under gjentatt i Kornelius' hus 15 år etter?

Regnet fra pinsedag var det hengått et tidsrum av omkr. 27 år. Så lenge efter gjentok altså pinseunderet sig; og blev åndsmeddelelsen ledsaget med tungetale 27 år efter pinsen, skulde vi vel også ha all grunn til å tro at Ånden meddeles på samme måte 1900 år efter! — altså i våre dager.

I lys av den Hellige skrift kan man med bestemt-
het fastslå som den almindelige regel at tungene
ledsager åndsmeddelelsen som et overnaturlig tegn.
Det er helt rimelig at når Den Hellige Ånd tar sin
bolig i menneskeånden, han også tar kontrollen over
hele mennesket, — også *tungen*, og tar den i bruk
på en overordentlig måte. Hermed er dog ikke benek-
tet at man kan motta en mektig salvelse av Ånden
uten at tungene bryter frem — det har vi mange
vidnesbyrd om fra Guds menighets historie — men
derfor står det like fast at vi er i vår fulle rett om
vi forventer tungetalen som det medfølgende gud-
dommelige tegn også i våre dager.

Den motstand mot tungetalen som så ofte påtref-
fes i vår tid, har uten tvil i de fleste tilfeller sin
grunn i mangel på ydmykhet. Mange har søkt Ån-
dens dåp og mottatt velsignelser i større og mindre
grad, men er ikke kommet helt igjennem. Man har
ikke brutt igjennem slik at Den Hellige Ånd har
fått full kontroll over legemet. Istedenfor å være
ydmyk nok til å erkjenne at man ikke har mottatt
åndsdåpen slik som de første kristne, og således sette
Bibelens vidnesbyrd over sin egen erfaring, så trek-
ker man heller Bibelens vidnesbyrd ned på sin egen

erfarings lave nivå, og sier: «Skriften lærer ikke at man må tale i tunger for å være åndsdøpt! Jeg er like så fylt med Ånden jeg som de andre er, om jeg enn ikke er tungetaler!» — Et slikt resonnement vidner om åndelig hovmod. Det er å være en åndelig tyv og stjele erfaringer man ikke har oplevd.

Slike mennesker gjorde en stor tjeneste både mot sig selv og mot sin neste om de erkjente stillingen som den var, og søkte frem til en full pinsedåp. Jo før man innser sin mangel, dess snarere blir man ført frem til en sann og bibelsk åndsdåpserfaring. 1. Kor. 12,30 anføres ikke så sjelden som et argument for at tungetalen ikke i almindelighet kan forventes å medfølge åndsdåpen. Det må dog betenkes at apostelen her taler om tungetalen som en vedvarende gave til oppbyggelse i sammenkomstene. Han skriver i dette kapitel om menigheten som Kristi legeme og dette legemes forskjellige lemmer, samt lemmenes ulike tjenester. Det gjelder altså her den tungetale som er fullt utviklet, så at den med ledsagelse av tydning er i stadig bruk i menigheten. I denne forstand var ikke almindelig i aposteltiden at alle var med tunger, og det er det heller ikke i vår tid. Ikke hos alle åndsdøpte var tungemålgaven blitt så velutviklet, så at de kunde benytte den på en ordinær måte til de andres oppbyggelse. Enkelte hadde mottatt tungene som en vedblivende gave til oppbyggelse, og de hadde da fått den som en spesiell nådegave, hvormed de var i stand til å utføre fortsatt åndelig tjeneste, men andre derimot hadde talt

i tunger idet Ånden falt på dem, og siden også da Ånden kom over dem, men enten var gaven så primitiv og utviklet, at budskapet ikke kunde tydes, eller fattedes tydningens gave i det hele tatt. For å rette på dette, opmuntrer apostelen til at «den som taler med tunger, han be om at han må kunne tyde det». 1. Kor. 14,13.

Således er det innlysende at tungene i almindelighet brøt frem da Ånden falt, men at de ikke hos alle blev utviklet til en gave til regulær opbyggelse. Det senere beror nok for en stor del på den enkeltes temperament, naturanlegg og individuelle utrustning.

*

Men, innvendes det, er det ikke snarere de ånds-døpte, som står i fare for å bli hovmodige? Er det ikke just disse som taler i tunger, som nærmest er tilbøielige til å ville betrakte sig selv som bedre enn andre, og til å ville se alle andre over hodet? Nuvel, denne fare *er* til stede. Hvis man ikke er tilstrekkelig sønderknust, så *kan* man ta åndelige erfaringer til selvisk inntekt, og rose sig av dem på en kjødelig og usmakelig måte. Slikt kan vel også noen gang forekomme. Bibelen taler om slik jordbunn, som ofte drikker av himmelens regn og enda bærer torner og tistler, men om den sier Guds ord, at «den er uduelig og forbannelse nær, og enden med den er å brennes». Hebr. 6,7—8. Slike tilfeller er dypt å beklage, og vi må alltid våke over oss selv at ikke

det åndelige hovmod må få fotfeste og gro frem; men har man bare lært sig selv å kjenne tilstrekkelig, så holder man sig stadig nede i selverkjennelse, og da har man ikke så lett for å bli innbilske og «merkverdig».

Men om man ellers er tilbøielig til å ville skryte av sig selv og sine oplevelser, så er vel ikke åndsdåp og tungetale farligere enn andre åndelige erfaringer? Den som ikke kan tåle å bli åndsdøpt og bli en tungetaler, uten å skryte av det på kjødelig vis, han kan selvfølgelig heller ikke tåle andre oplevelser på det åndelige område, uten selv å ta æren av det. Risikoen for å bli hovmodig er ikke større for de åndsdøpte enn for andre frelste. Også de kan risikere å bli hovmodig over sin frelseserfaring. Har vi ikke oplevd at Den Hellige Ånd er falt over oss, som over de første kristne, så at vi fikk prise Gud i fremmede sprog, så har vi like stor grunn til å glede oss over dette og til å gi Gud æren for det, som den frelste har rett til å prise Gud for gjenfødselen.

Den som har mottatt en bibelsk åndsdåp, kan derfor ta det like rolig om han anklages for hovmod, når han fremholder denne sin erfaring, som den frelste kan ta det rolig, om han blir mistenkt for å være hovmodig når han vidner om sin frelseserfaring — så sant han er sig bevisst, at denne erfaring ikke er ham meddelt på grunn av noen som helst fortjenste, men av uforskyldt nåde.

2. *Tungetalens betydning.*

Men, spør man, hvilken nytte gjør i det hele tatt tungetalen? Er det ikke en overflødig, for ikke å si vanærende ting, som bare vekker respektable menneskers forargelse og forakt? Vilde det ikke være best for de kristne å undvære dette besynderlige og mystiske fenomen?

Slik resonnerer den som betrakter saken fra den menneskelige fornufts synspunkt. Her gjelder ikke minst, at man må ta enhver tanke til fange under lydigheten mot Kristus. 2. Kor. 10,5. Guds ord lærer oss at tungetalen i sin rene og inspirerte form og fremførelse er til stor og uvurderlig nytte. Vi har før nevnt Herrens forutsigelse om at tungetalen skulde følge de troende som et *tegn*. Paulus underviser oss om at denne egenskap av tegn ved tungene ikke gjelder de troende, men de vantro. 1. Kor. 14, 22. Tungenes frembrudd er altså et tegn for vantro mennesker, at en overnaturlig makt er i virksomhet. Selv om de vantro ikke vil la sig overbevise ved denne for forstanden uforklarlige foreteelse, så er det allikevel et tegn for dem, som berøver dem undskyldningen for deres vantro.

Hvad for øvrig de troende angår, så er tungetalen om mulig til ennu større nytte for dem. Den er først og fremst et middel til *individuell opbygelse*. Om den for dem ikke spiller noen rolle som *tegn*, så har den dog stor betydning som opbyggelsesmiddel. Apostelen sier: «Den som taler med

tunger, oppbygger sig selv.» 1. Kor. 14,4. Den som er i besiddelse av tungemålgaven, eier således et middel til stadig selvstendig åndelig oppbyggelse. Om så skulde være at han var forhindret fra å komme sammen med troessøsken for å nyte den felles oppbyggelse, så har han i tungemålgaven et middel som, om det enn ikke helt kan erstatte den felles oppbyggelse, dog kan tilføre ham en stor velsignelse. Apostelen forteller også hvori denne oppbyggelse består, idet han sier: «Hvorledes er det altså? Jeg vil *be med Ånden*, men jeg vil også *be med forstanden*; jeg vil *lovsynge med Ånden*, men jeg vil også *lovsynge med forstanden*.» 14,15.

Altså har tungetaleren, både når han ber i tunger og lovsynger i tunger, anledning til på en særegen måte å omgås med Gud i Ånden. I tungetalen, når den er sann og ekte, oppbygges troen på en effektiv måte, idet vår ånd herunder frigjøres eller bortvendes fra materien og kommer direkte inn for Guds åsyn. Enhver som har tungetalens gave, kan stadfeste hvad som her sies.

Den bør derfor ikke forundre oss, denne apostelens påstand, at han talte mere i tunger enn alle i korintermenigheten som hadde denne gave (v. 18), og at han ønsket de alle talte med tunger (v. 5), for den velsignelse som meddeles oss personlig gjennom denne gave, er så dyp og av så stor betydning for vårt innvortes menneske, at alle frelste burde være gjort delaktig i den.

Og når det gjelder den *felles oppbyggelse*, er tunge-

talen til større nytte enn de frelste i almindelighet aner. Det er tungetalens bruk i de offentlige sammenkomster Paulus egentlig behandler i det første korintierbrevs 14. kapitel. I disse sammenkomster er det jo ikke i første rekke den individuelle, men den felles oppbyggelse det egentlig gjelder. Der skal man mere tenke på å få være til nytte for de andre, enn på å oppbygge sig selv. Derfor må man søke å gi tungetalen en slik form at man ikke bare har godt av det for sin egen del, men slik at også andre kan nyte godt av den. Dette skjer idet man bruker gaven til å frembære direkte og tydelig budskap, som gjennom tydningens kompletterende gave gjøres forståelig for tilhørerne. Når tungene benyttes på denne måte, er de like så verdifullt oppbyggelsesmiddel som profetiens gave, vers 5.

Utallige ganger er 1. Kor. 14,19 blitt benyttet til å slå tungetalerne med, og man har høvert over dette argument av apostelen, at han heller vilde «tale fem ord med sin forstand, enn ti tusen ord med tunger»; men hvad apostelen mener med dette, er at han under de troendes sammenkomster heller vilde berike tilhørernes forstand med begripelige ord, enn bare å underholde dem med tungetale som ikke blev tydet, og derfor ikke blev forstått av dem. Derfor satte selvfølgelig apostelen uendelig stor pris på tungetalen for sin egen del, hvorfor han, som før nevnt, takket Gud av hele sitt hjerte for den. Altså er tungetalen til stor nytte både når det gjelder den enkelte troendes individuelle oppbyggelse og når det

gjelder den felles oppbyggelse av hele menigheten, idet den da formidles gjennom tydningens gave.

Ofte blir tungetalen foraktelig betegnet som «den minste» av alle Åndens gaver, fordi den sammen med tydningens gave nevnes sist i rekken av de ni nådegaver som omtales i 1. Kor. 12; men dette er intet avgjørende bevis for at den er mindre verdifull enn de andre nådegaver. Med akkurat like stor rett kunde vi erklære, at avholdenhetens frukt var den minste av alle Åndens frukter, fordi den blir nevnt sist i Gal. 5,22, eller også erklære nestekjærligheten som den minste dyd, fordi den opføres sist i rekken av troens dyder i 2. Pet. 1,5—7. Enhver må kunne innse dårskapen i en slik argumentasjon.

Og dog, selv om man vil tviholde på denne påstand, at tungetalen ikke står på høide med de andre åndelige gaver, er den derfor mindre attråverdig? Er det noen gyldig grunn for at vi skulde ha råd til å undvære den eller ha rett til å ringeakte den? Hvem vilde få det innfall å avhugge lillefingeren, fordi den var mindre enn de andre fingrene? Jeg tenker vi er like redd for den som for de andre! Eller hvem vilde komme på den tanke å kaste det sist fødte barn på skogen, fordi det var mindre enn de øvrige søsken? Tåpelig snakk! sier du. Ja, like så tåpelig er det av nutidskristne, når de forakter og ignorerer tungetalens gave, som jo er *Guds* gave!

Mange bryster sig over å ha vokset bort fra barnestadiet, så at man ikke hefter sig ved slike

småting eller biting som tungemålgaven, men søker det som er større og betydningsfullere; men undrar man sig for å motta det av Gud, som man betrakter som mindre, så er det liten sannsynlighet for at man vil få det som man anser for større. Det er jo en lov i Guds rike, at dersom vi er tro over lite, så blir vi satt over mere. Tror vi da at tungetalen er en «liten» gave, så la oss be Gud gi oss den og forvalte den med troskap. Siden kan vi forvente å bli betrodd større ting. Har du ikke tro for at Gud har kalt dig til å tjene ham med tungetalen, så vis i hvert fall din troskap mot Gud og mot sannheten ved å respektere dem som taler i tunger. Motsetter du dig og fordømmer denne ytring av Ånden, så blir det et alvorlig spørsmål om du ikke før eller senere vil bli satt helt til side og fullstendig ribbet både for Ånden selv og alle hans gaver.

3. *Tungetalens beskaffenhet.*

Et spørsmål av aktuell betydning er hvorvidt tungemålgaven ytrer sig som virkelige sprogforekomster. Ved den første åndsutgydelse på pinsedag talte de åndsdøpte ikke alene virkelige, levende sprog, men endog slike sprog som tilhørerne selv forstod. Det var just dette fenomen som vakte både deres forundring og forferdelse. De kunde ikke forklare sig dette underlige, at disse galileere kunde tale til dem på deres egne tungemål. Ap. gj. 2,7—8. Denne slags sprogforeførelse synes dog ikke å være almindelig regel ved åndsutgydelsene i den første

tid, for i så fall vilde jo tydningens gave være overflødig. Dette forhold, at tungemålgaven skal kompletteres av tydningens gave, forutsetter at det sprog som tales ikke ellers vil bli forstått av tilhørerne. Men selv om det sprog som tales ikke forstås av tilhørerne, uten at det oversettes ved tydningen, så er det dermed ikke sagt, at det ikke er ett eller flere virkelig levende sprog som tales ved enkelte anledninger. Vi vil anføre en del eksempler, som er hentet fra bladet «Korsets Seier» — pinsevennenes organ i vårt land, som stadfester denne kjensgjerning.

Høiesterettssekretær J. Fabricius skrev 15. desember 1931 under overskriften «Skrivelsen»: «Som opvokset i et strengt konservativt hjem og enn mere som sønn av en prest av den gamle skole hadde undertegnede fra sin barndom fått en viss skrekk for alle sekteriske bevegelser, og en sådan ting som «tungetale» har tidligere stått for mig som noe der nærmest hørte inn under de abnorme fenomener. Men forholdene har bragt med sig, at denne skrekk i tidens løp har gått over, således som det stadig vil vise sig når man ikke dømmer bare efter andres uttalelser, men efter hvad man selv har oplevet. Jeg har nu flere ganger påhørt tungetale hos pinsevennene og har endog hørt min 23 årige datter tale i tunger, og sannheten tro kan jeg bevidne, at noe avskrekkende eller «åndssvakt» har jeg ikke kunnet fine deri. Det er ikke tvil om at hvad en tungetaler kommer med, er fullt forstandige og vise ord. Jeg

har hørt folk, som aldri har kunnet engelsk, levere taler på et korrekt og med hensyn til uttalen mønstergyldig engelsk, og min beundring steg, da min datter en dag i manges overvær gav en rekke profetier på fransk, et språk som hun vitterlig aldri har lært. Det er forunderlig at prester offentlig advarer mot sådant. Man får uvilkårlig en mistanke om at de taler om ting som ligger helt utenfor deres personlige erfaring, og at de alene bygger på hva de har hørt fra andre like så uvitende folk.»

Men henblikk på denne artikkel blev der den 7. jan. 1932 skrevet følgende i «Aftenposten»: «I det blad pastor Barratt utgir her i byen, har høiesterretssekretær J. Fabricius skrevet en artikkel, som inneholder interessante opplysninger. Hr. F. står ikke selv i B.s menighet, pinseveennene, men både hans hustru og datter tilhører den. Der refereres en del av forannevnte artikkel, og sies til slutt: «Aftenposten» vekslet igår noen ord med Hr. F., som har kunnet bekrefte at det forholdt sig som han hadde skrevet: «Men,» sa han, «det er ingen sjeldenhet at denslags hender. Og jeg vet at en prest — prester er nemlig ofte tilhørere på Barratts møter — har konstatert, at der er blitt talt hebraisk under tungetale på disse møter.»

Den 9. jan. 1932 blev der i «K. S.» inntatt følgende artikkel fra det engelske blad «The Bridegroom's Messenger» under overskriften: «Virkeligheten av tungemåls-gaven»: Ofte blir tungemåls-gaven forringet og i mange tilfeller forsømt og slett

ikke aktet, endog av dem som virkelig har mottatt gaven, ihvorvel Gud aldri gir noe som ikke er av betydning eller unødvendig. Alle hans gjerninger og gaver er fullkomne, og jo mere vi benytter dem, desto mere vil Hans kraft og herlighet åpenbares i og gjennom oss. Dette illustreres av flere tilfeller som har funnet sted på møtene i Zion College i London. Ved et tilfelle blev et budskap gitt i tunger, og lederen for møtet, som var bestyrer for pinsevennes bibelskole i London, gav tydningen. Det hendte sig slik at en professor ved universitetet var nærværende på plattformen, og da han reiste sig for å tale, så omtalte han det budskap som noen få minutter i forveien var gitt i tunger, og uttalte at det blev talt i det reneste arabiske sprog; og omenn han kunde tale arabisk meget godt selv, så kunde han ikke tale det så flytende, da det er meget vanskelig for noen som ikke er innfødt å gjøre det. Han forundret sig over at verbene blev benyttet aldeles korrekt av en som talte i tunger.

Han hadde naturligvis også forstått budskapet som blev frembåret, og kunde stadfeste at tydningen som møtets leder hadde avgitt, var fullstendig korrekt. Han gledet sig over denne erfaring og priste Gud for gavens virkelighet. Et annet meget interessant tilfelle var følgende. Ved et tilfelle var bestyreren for nevnte bibelskole sammen med noen andre brødre på besøk hos en døv kvinne og bad om at Gud måtte helbrede henne. Mens de holdt på med bønner, begynte han plutselig å tale i tunger, og

omenn han ikke kjente et ord av det walisiske sprog, så utbrøt den døve kvinne plutselig, at hun hørte ham tale på walisisk. Gud besvarte således bønnen i tunger ved å la den døve kvinne virkelig høre og forstå den. Priset være Herren som ennå hører bøner og helbreder syke legemer.

Den 13. febr. 1932 blev følgende artikkel inntatt fra bladet «Fedrelandsvennen» under overskriften: «En kristiansander som taler indisk i tunger»: «Misjonær Trædal er en mann i 50-årene. Han er født i Mykland og har vært misjonær i India i 11 år. For tiden er han hjemme på ferie. Han opsøkte oss i dag i anledning de opplysninger vi hadde om tungetale igår og forteller følgende: Vi var forleden til stede på et stevne på Følsvann i Birkenes, min hustru, min 19 år gamle sønn og jeg. Vi kan alle marathi, som er det sprog vi taler dernede. Det tales av ca. 30 mill. mennesker. Jeg stod og talte om India, da plutselig en kjent og ansett forretningsmann her i byen fikk Ånden over sig, og talte i tunger, og til vår store forbauselse talte han marathi. Han sa: Karåker Isu ænar. Det betyr: Sannelig Jesus kommer! Min hustru sa: «Men han taler jo indisk!»

Vedkommende forretningsmann sa: «Er det sant? Kunde du skjønne det?» Og min sønn svarte: «De sa jo Karåker Isu ænar.» Vi var altså tre mennesker som kunde sproget og hørte det. «Har De hørt tungetale i India?» «Ja, det har jeg.» «Har De hørt indiere snakke norsk, f. eks?» «— Nei, ikke jeg, men det er andre som har hørt det. Jeg har for øvrig

her hjemme hørt tungetalere snakke sprog som jeg vet de ikke kan, men som jeg forstår.»

I tilknytning til dette interessante tilfelle med misjonær Trældal kan det også være av betydning å anføre hvad en annen India-misjonær muntlig fortalte nedskriveren av denne bok, nemlig misjonær Arthur Cornelius. Han fortalte om en hendelse ute i India i oktober 1928. Det var en innfødt gutt på misjonsstasjonen i Nandurbar i Bhillandet, som under et eftermøte blev døpt i Ånden og talte i tunger. Gutten het Raiseng. Han talte tydelig engelsk, og den første setning var: «Jesus is coming very soon! He is coming! He comes!» Den neste setning var henvendt til de ufrelste kamerater: «Jesus is seeking for you!» (Jesus søker efter dig!) Raiseng hadde aldri lært engelsk og kunde ikke et ord av dette sprog.

Den 20. febr. 1932 sendte forstander Hj. Karl- sen-Ski inn følgende artikkel til «K. S.» under overskriften: «Fra Arendal og omegn. — En kvinne taler hebraisk på dødsleiet.» — Guds fred! Det går herlig her kan du tro, sjeler frelses på hvert møte. Søndag aften fikk vi be med 8 stk. Og der er en underbar vekkende ånd på møtene. Nu da bølgene har gått så høit *ang. tungetalen og dens ekthet*, så kan følgende være av interesse: Jeg blev for ca. 14 dager siden kalt til en døende kvinne i en av nabo- byene her. Hun hadde vært på et av møtene jeg hadde der for omkrng ett år siden, og var sterkt kalt av Gud den aften, men overgav sig ikke til Gud.

Så blev hun syk, og det som hadde grepet henne den aften, hadde gitt henne støtet til at hun overgav sig til Gud nu hun lå på sykeleiet, sa hun til mig. *Hun blev ikke bare frelst nu, men hun blev også døpt i den Hellige Ånd, og hun talte i tunger.* Et par dager før jeg kom — fortalte de mig — hadde lægen vært der, og da han stod ved sengen, kom Ånden over henne, og hun begynte å tale i tunger. *Lægen* blev så alvorlig og stod og nikket eftersom hun talte, og etterpå fortalte han hennes mor at han forstod hvad hun sa: *Hun talte nemlig hebraisk, og, sa han: Hun talte om frelsen i Jesus Kristus.* Og han måtte erkjenne at *Gud var i det.* Denne kvinne har bare hatt folkeskole, så det er i dette tilfelle ikke tale om at hun har lært dette sprog før. Lægen blev overbevist om at det var guddommelig, denne tungetale. Denne søster gikk salig hjem til Gud *et par dager etterpå*, og det var nok ikke uten frukt hennes opplevelse med Gud, og hun kunde da bevise at Bibelen er sann, og at det går an å oppleve hvad den sier også i vår tid, for tungene er jo et tegn for de vantro.»

Til slutt vil vi supplere disse vidnesbyrd med en artikkel fra det danske blad, «Berlingske Tidende», som blev inntatt 17. juni 1934 under overskriften: «Tungetalersken faller ind i Prestens Bønn under Gudstjenesten». Artikkelen, som er for lang til å inntas i sin helhet, og hvorav vi bare kan citere bruddstykker, begynner slik: «I Hellerup taler man i denne Tid interessert om en Begivenhed af ejen-

dommelig art, der fandt sted i Messiaskirken paa Hartmansvej. Andenpræsten, Pastor Børge Hjerl-Hansen, skulde netop til at fremsige Bønnen fra Predikestolen, da der pludselig lød en uforstaaelig Mumlen paa et fremmed, ukendt Sprog fra en av de kvindelige Kirkegængere, der viste sig at være Fru *Clara Bonnevie*, Charlottenlund. Præsten stansede straks Bønnen, og han saavel som Menigheden paa-hørte i Ro den fremmedartede Tale, der uden Eksaltation lød fra hennes Mund i et ret langsomt Tempo. Da hun var færdig, tolkede hun selv Indholdet, der var av profetisk art og drejede sig om Kristi nære Genkomst.»

Bladet intervjuet forannevnte prest i anledning denne sak, og han skildret sine inntrykk fra begivenheten i kirken slik: «— Fru Bonnevies Tunge-tale i Kirken kom mig ikke så helt overraskende, som man kunde vente. Jeg oplevede et lille Forspil af dette ved et Menighetsmøde, hvor Kommandør *Lorck* talte. *Det var næppe Tvivl om, at Fru Bonnevie talte det gamle, forlængst uddøde Aramæiske Sprog, som Jesus talte.* Jeg lagde især Merke til to Ord, som jeg tilfældig kendte: *Kallonita*, der betyder Brud, og *Ve-rasti*, jeg har løskøbt dig. Ved udlægningen kunde jeg kontrollere, at det passede, og jeg talte senere med prof. *Plum*, der bekræftede Rigtigheden af disse Ord.»

Presten ytret også: «Fra vore Dage er det mest typiske Eksempel hændet ved Kirkens Korshærs Aarsmøde paa Nyborg Strand, *hvor en av Korssøst-*

rene talte flydende Kinesisk, hvilket blev bekreftet af en tilstedeværende Kina-missionær. Fra de Menneskers Mund, der lever et meget rent Liv, maa denne form for Forkyndelse uden Tvivl betragtes som en Naadegave».

*

Her har vi altså en stor gruppe troverdige og velbesinnede vidner fra vår tid, som kan bevidne at der i tungetalen er blitt fremført mange forskjellige sprog av personer som slett ikke kunde disse sprog. Det er blitt talt engelsk av nordmenn og indiere, fransk er blitt talt, arabisk, walesisk, indisk, hebraisk, arameisk og kinesisk. Hvad sier tungetalens motstandere til det?

Til ytterligere bevis for at virkelige sprog kan fremføres i tungetalen, skal vi også anføre noen få citater fra kirkefedrene. *Ireneus*, som i det annet århundrede omtaler tungemålgaven som et ennu på hans tid forekommende fenomen, ytrer angående dens beskaffenhet, at han «ved de gudstjenestelige sammenkomster hørte mange brødre, som eide profetiske gaver og talte gjennom Ånden på alle slags sprog fremtrekkende i lyset menneskenes lønnlige tanker og åpenbarende Guds hemmeligheter».

Krysostomus gir følgende skildring: «Straks lot den ene sin stemme lyde på persernes sprog, en annen talte på romernes sprog, en annen på indierne, atter en annen på noe annet sprog.»

Disse sitater er hentet fra den kjente og kjære teolog *F. Godet's* kommentar til første korintierbrev.

Det kan også være interessant å medta noen ytringer av denne utmerkede teolog om tungetalen. Han sier: «Helt fra det tredje århundre inntil den nyere tid, har den herskende anskuelse vært den at gaven med tunger bestod i evnen til å forkynne evangeliet for de forskjellige folk *på hvert enkelt folks tungeomål*, uten at man i forveien har lært disse sprog. Denne gave skulde være forklaringen til evangeliets hastige utbredelse».

Videre sier samme teolog: «Gaven å tale med tunger turde ha eiet en ophøiet karakter. Paulus synes i 1. Kor. 13,1 å jevnføre den med englenes sprog. Likesom fuglen, som i fulle drag nyter av et liv i ubegrenset frihet i sangen gir uttrykk for sine følelser, så åpenbarte sig av og til den begeistring hvori den troende stundom følte sig hensatt gjennom det nye livs underfulle erfaringer, — forsoningsfreden, nedsenkningen i den guddommelige kjærlighet, håpet om en tilstundende herlighet — helt plutselig i et overordentlig sprog, hvorom vi ikke lengre kan gjøre oss noen forestilling.»

Dette er sannelig ingen dårlig forklaring av en mann som ikke selv har oplevd pinseunderet, men tror på dets forekomst i aposteltiden. Hertil kan bare tilføies, at dette overordentlige sprog ikke behøver å være et mysterium for oss, hvorom vi ikke kan gjøre oss noen forestilling, for vi kan også i våre dager få motta samme gave, ved å søke inn til Gud og utbe oss en bibelsk åndsdaup.

Enkelte teologer står riktignok tvilende overfor

disse forannevnte uttalelser av kirkefedrene, men i lys av kjensgjerninger som er blitt konstatert innen pinsevekkelsen, blir disse ytringer allikevel påtrykt troverdighetens stempel. Vi skal til belysning herav sitere en del uttalelser fra en rekke kjente brødre innen pinsevekkelsen, hvis vidnesbyrd vi ikke kan ignorere, men tvertimot har grunn til uforbeholdent å akseptere. Disse brødre beretter absolutte fakta fra sin egen oplevelsesverden.

Pastor *Sev. Larsen* forteller i sin bok «Den nuværende Pinsevekkelse», hvori han beskriver pinsevekkelsens ankomst til Halden i den tid han var forstander for Baptistmenigheten der, følgende: «Den første aften kraften åpenbarte sig, merket vi noe i selve atmosfæren. Det var en hellig frykt som kom over oss, for vi kjente at noe var til stede som ikke hadde vært til stede før. En bror som ellers liten og ingen frimodighet hadde, reiste sig og leste av et blad om at jødefolket holdt på å samles til sitt land igjen. Plutselig blev han grepet av en kraft, som gjorde at han blev litt høirøstet, idet han først sier: «Dette er et tegn på at Kristus kommer snart,» men så blev han av kraften ført fra plattformen og ned i lokalet, idet han roper: «Herre Jesus, la mig bli med!» Plutselig — uten at noen opfordrer oss til det — faller vi alle på kne, og jeg blev drevet til å rope: «Nu faller den Hellige Ånd over oss!»

Over hele lokalet var det høilydt gråt og bønn. To søstre, som hadde knelt ved benken hvor de satt, gråt så tårene dryppet ned på gulvet. Jeg går ned

og bøier mig ved den samme benk. Plutselig er det som om jeg ser i Ånden Herren stå ved min side, og synes mig selv bli borte og helt gjemt i ham. Da falt der en underlig kraft på mig, og mitt bryst blev likesom fylt av ild, mens en usigelig glede gjennomstrømmet hele mitt indre vesen. Så taler jeg plutselig høit og tydelig *en hel del ord som jeg ikke forstod og som ikke passerte mine tankeevner*, men kom fra det indre liv, som nu likesom vilde velde frem i lovprisning og tilbedelse. Jeg reiste mig i en underlig salig tilværelse, og gikk omkring og tok de eldre brødre om halsen, og gav dem opmuntrende ord om å søke frem. Så gikk det atter på kne, og hele forsamlingen var oppløst i tårer og intensiv bønn. Dog ikke i ville rop eller hysteriske utbrudd. Min hustru som da levde, kom hen til mig, bøide sig ned ved min side og hvisket: «Å, pappa, la mig få noe av det du har fått!»

Forstander *Oscar Halvorsen* skildrer sin erfaring slik: «Det var året 1906 i oktober, at Ånden først falt over mig, men 19. januar 1907 kom han sterkere enn før, og da var det *jeg talte i tunger og høilig priste Gud*. Dette har jeg frimodighet til å kalle min Åndsdåpserfaring. Jeg har lagt merke til at ingen synes å være tilfreds før de har talt i tunger. Men det er ikke nok, vi må se til å vandre i Ånden til enhver tid, om vi skal bli bevart i Ådens salvelse til tjeneste for Gud.»

Lærer *I. A. Dahl* har følgende å fortelle om sig selv: «Efter å ha søkt Gud fra mitt 9. år fant jeg

Ham i en salig frelsesvisshet på et stevne blandt tungetalerne den 18. oktober 1917. Denne visshet fikk jeg gjennom et budskap i tunger og tydning direkte til mig. Tydnigen på tungetalen begynte med Es. 41,10. I dette øieblikk blev mitt liv fornyet, og foruten at jeg fikk visshet om at jeg var frelst og et Guds barn, blev jeg befrikk fra mangeårige legemlige svakheter, så Rom. 1,16 blev oplevet både for legeme og sjel. Jeg blev også på denne måte født inn iblandt pinsevennene og kom om ganske kort tid til erkjennelse av at den Hellige Ånd måtte være å få for de hellige nu som i apostlenes dager. Jeg kom til å lenges efter og be om den kjære Hellige Ånd. I den påfølgende tid fikk jeg mange herlige oplevelser, så jeg endog var helt «utenfor legemet», og flere trodde at jeg var åndsdøpt. Men jeg trodde ikke det, eftersom jeg søkte Åndens dåp med tunger som tegn. Den 19. sept. 1920 blev jeg døpt i vann, og efter denne tid søkte jeg Åndsdåpen enda ivrigere. Endelig 29. desember kl. 11 på kvelden blev jeg døpt i den Hellige Ånd, og *talte i tunger og priste Gud*. Derved kom pinsebevegelsen i mitt hjerte, og Gud har siden bevart mig under Jesu blod, hvilket blev så herlig tolket, da Ånden fylte mig.»

Pastor *Barratt* skildrer i boken «Brennende spørsmål» forberedende velsignelser han først mottok i New York — han refererer sine oplevelser i brever han sendte hjem til Norge under sitt ophold i Amerika i 1906. Selve gjennombruddet som kom efter disse forberedende velsignelser, beskriver han slik:

«Mange vil forundre sig og stille sig skeptiske like overfor det jeg nu skriver, men andre vil glede sig derover, og mange vil søke den samme velsignelse, derom er jeg overbevist.

Jeg biet en ukes tid efter den kraftige åndsdåp, jeg mottok den 7., i håp om at tungemålgaven vilde komme, men nei. Så skrev jeg til noen i Los Angeles for å få vite den mulige grunn dertil. De bad mig kun å bie i bønn til Herren om saken. Iblandt drog bønnetimene ut over natten. Å, det var så herlig å samtale med Herren alene i stillheten. Hvilke lærdommer, hvilket lys der falt inn over min sjel! Hvor dyrebart blev ikke hans ord for mig! *Uforglemmelige timer!*

Fristeren kom dog stadig med den tanke at tungene *ikke var for mig*. En gang var han så inn på mig, at jeg slo efter ham med knyttneven i Herrens navn, skjønt jeg ikke så ham. Det som gjorde, at det drog ut så lenge, var altså *tvil* om at jeg kunde få gaven, *tanken* på det underlige i at jeg skulde tale fremmede tungemål sådan uten videre. *Allerede tvilen var nok til å hindre Guds Ånd*. Men etterhånden blev min tro styrket ved bestemte fornemmelser i mine kjever og min tunge, og jeg visste da at tungene vilde skjenkes mig, kun måtte jeg bie på Herrens tid, da den fullkomne kraft vilde komme til å fremdrive den. Men Herren vilde heller ikke at det *skulde skje i en vrå*.

Jeg opsøkte samme aften (onsdag) en doktorfrue som var kommet fra Los Angeles og hadde

gaven (hun fikk den dog ikke der), og bad henne legge sine hender på mitt hode og be for mig. Jeg kom igjen den følgende dags formiddag og deltok i et herlig bønnemøte, og om aftenen vendte mine skritt sig dit igjen. Når jeg tenker på det nu, er det underlig for mig, at Herren førte mig til et sted med så liten anseelse for å skjenke mig den største velsignelse jeg har mottatt i mitt liv.

Det kan være av viktighet for mange å merke sig at *jeg måtte slutte med bare å be om tungene*. Det skrek stadig innen i mig om å få *den fulle pinse-dåp*, slik som de første kristne pleide å få den . . . Det var ikke mange på dette aftensmøte, men Guds kraft var mektig til stede. Litt før kl. 12 bad jeg møtets leder legge sine hender på mitt hode og be for mig. Øieblikkelig begynte Guds kraft å virke i mitt legeme så vel som i min ånd. Jeg blev som Daniel «*avmektig*» overfor den guddommelige åpenbaring (Dan. 9,21) og støttet mig inn til et bord, der jeg satt på plattformen. Ved halv ett-tiden satte jeg mig like ned på gulvet. Nu var kjevebenene og tungen i virksomhet, men ennå var der ingen røst. Jeg bad så en bror — en nordmann, som ofte hadde hørt mig predike i Kristiania — og doktorfruen om atter å be for mig.

«Forsøk å tale,» sa nordmannen. Men jeg mente at kunde Herren tale gjennom et menneske, så skulde Han tvinge meg dertil med sin Ånd. *Humbug skulde det ikke være i dette*. Mens de bad, så fruen *en ildkrone* over mitt hode med en *kløvet ildtunge* foran.

Den norske bror så ikke tungen eller ildkronen, men et overnaturlig, høirødt lys. I samme øieblikk blev jeg fylt med lys og en ubeskrivelig kraft og *begynte å tale i et fremmed tungemål* så høit jeg kunde. Jeg lå på gulvet og talte på denne måte en stund. Så gikk jeg om på gulvet på mine kne — øinene var gjenlukkert i lang tid. Endelig satte jeg mig på en stol, og *hele tiden talte jeg flere sprog* med kun korte mellemrum. For et av disse sprog gjorde det ondt i halsbåndene. Det var talt sikkert i 7 à 8 sprog. De var klare og greie, og jeg forstod av den forskjellige tungestilling og tonefallet og vridningen av munnen, hvor helt forskjellige de var fra hverandre . . .»

Pastor *Lewi Pethrus* sier om dette emne i boken «Gud med oss»: «. . . . Man holder foredrag om Åndens dåp ganske meget i vår tid, og Gud være takk at dette spørsmål er oppe til behandling. Men det som gjenstår, hvordan enn omdømmene veksler, er i hvert fall Guds ord. Vil du vite hvordan det forðum gikk til ved åndsdåpen, så kan du lese Ap. gj. 2. Der står det, at «tunger likesom av ild viste sig for dem, som skilte sig og satte sig på enhver av dem. Da blev de alle fylt med den Hellige Ånd, og de begynte å tale med andre andre tunger, alt efter som Ånden gav dem å tale.»

Dette er det første sted i Ap. gj., hvor det omtales at folk blev døpt i den Hellige Ånd, og det står at de blev alle fylt med den Hellige Ånd. Det er en herlig erfaring å bli fylt med Ånden. Blir man

det, så blir man fylt av Gud og at Guds eget vesen. Halleluja! Så står det at de begynte å tale med andre tunger, eftersom Ånden gav dem å tale.

Det finnes mange som sier meget imot tungetalen og at de ikke vil ha det. Ja, kjære venner, vi må ha det som Gud gir og motta det presis som det står. Hvorledes skal jeg ellers kunne fatte det og ta imot denne erfaring, om ikke slik som det står i Bibelen?

Jeg vilde ellers være meget urolig, også om jeg hadde fått en underfull åndelig erfaring, om den ikke stemmer overens med det som står i Bibelen. Det vilde bli vanskelig for mig å bli tilfreds med noe annet enn det som står skrevet her. Det heter at «De blev alle fylt med den Hellige Ånd, og *de begynte å tale med andre tunger, alt efter som Ånden gav dem å tale*».

Efter å ha henvist til de øvrige åndsdåpsberetninger i Ap. gj., sier samme skribent: «Det er felt, sier du, at det på alle disse steder står, at de talte med tunger. Da blir man jo tungetaler.» Du får kalle det hvad du vil, men jeg kaller det kristendom, det er at man tror på Kristus og mottar hans frelse på den måte han gir den til oss. Å komme til tro, bli døpt i vann og få den Hellige Ånd, det var kristendom i apostolisk tid, og det er den kristendom som vi behøver å komme tilbake til.»

Forstander *Erling Strøm* forteller: «Jeg blev frelst den 1. desember 1918 og døpt i vann sommeren 1919 . . . Efter hvert, særlig da jeg flyttet til Oslo,

vaktes der en sterk hunger hos mig efter Åndens dåp, og jeg begynte å be derom. Tørsten hos mig blev mere og mere intens, inntil Herren en tirsdag aften (i Fossveien 19) møtte min sjel. Den Hellige Ånd kom med veldig kraft, og jeg blev litt høirøstet og vel andre med, av den grunn kom noen inn og forstyrret oss, så møtet blev avbrutt.

Kvelden etterpå var jeg i Møllergt. 38, og så snart eftermøtet kom, var jeg fremme blandt de søkende. Straks jeg bøide mine knær, falt Ånden over mig, det føltes som et fint regn, — ja, det var sildigregn, og den Hellige Ånd tok kontrollen over min tunge, så *jeg begynte å prise Gud i fremmede tungemål*. Jeg var så overveldet av Guds kraft, at jeg med det samme ikke kunde si «tak og lov» på norsk, det blev bare å tale hemmeligheter med Gud i Ånden. Å, hvor vidunderlig! Aldeles uforklarlig! . . . Dette hendte henimot halvannet år efter gjenfødselen.»

Misjonær *Arthur Cornelius'* fortelling om sin åndsdaap lyder slik: «. . . Natt til 1. påskedag hadde jeg en forunderlig drøm. I menighetens musikkforening hvor jeg var med og spilte fiolin, falt Guds Ånd så mektig, at flere av musikkvennene seg ned på gulvet under Guds kraft, og blandt dem Ånden falt på, var også jeg en med.

Jeg kom helt bort fra legemet et par timer, og efter at jeg var kommet til mig selv igjen, talte jeg i et sprog som jeg ikke selv forstod. Ja, dette var jo bare en drøm! tenkte jeg om morgenen, da jeg

våknet, og lite ante jeg at dette skulde bli en virkelig opplevelse allerede samme dag. Før møtet på aftenen fortalte jeg denne drøm til en eldre søster i menigheten, som straks utbrøt og sa: «Cornelius, dette kommer du til å oppleve ikveld!» Samme aften fikk jeg sammen med flere andre oppleve min åndsdaup akkurat som jeg natten før hadde oplevd det i drømmen, *prisende Gud i nye tunger*, istandsatt til å tjene min Herre og Mester. »

Forstander *Hjalmar Karlsen-Ski* beretter: «. . . . Nu var det ikke tvil i min sjel, jeg hadde oplevd det herlige — blitt døpt i Den Hellige Ånd og ild. *Åndsdaupsoplevelsen ledsagedes av tungetale*, som jeg siden har fått beholde ved Guds nåde. Gud alene skal ha æren for denne herlige kraft som blev mig til del da jeg fikk oppleve en dåp i Den Hellige Ånd.»

Forstander *Ingolf Kolshus'* vidnesbyrd er sålydende: «. . . . Endelig kom dagen. Det var den 7. mai 1921. Jeg gikk med en underlig visshet hele dagen om at noe underbart skulde skje i mitt liv Jeg erindrer hvorledes br. Erling Srøm stod over mig og bad for mig. Så kom dette jeg hadde bedt om og lengtet efter: Noe underfullt fylte hele mitt vesen, og *ganske enkelt og naturlig begynte jeg å tale i andre tunger*. Velsignede stund! *Det kan ei forklares!*»

Forstander *Thor Sørli* gjengir sine opplevelser med følgende ord: «. . . . Jeg har nu glemt alt hvad jeg hadde bedt om, men han glemmer ikke sine løf-

ter. Midt under bønnen fyltes jeg med himmelsk salighet og kraft. Det føltes som om mitt bryst skulde ville sprenges, og *en strøm av fremmede tungemål fløt over mine lepper*. Alt var så naturlig. Menne-skefrykten forsvant. Jeg syntes alt omkring mig blev nytt. Guds kjærlighets strøm fløt i mitt indre, og jeg syntes jeg kunde bære syndere til Jesus. Bibelen blev spill levende. Forsoningen blev kjernepunktet. Å, hvilken forandring! Halleluja til Jesus!»

Vår svenske bror, forstander *Gustaf Roberth*, presenterer sine erfaringer på følgende måte: «. . . . Jeg blev frelst i februar 1902 og døpt i Den Hellige Ånd i november 1909. Da budskapet om Åndens dåp nådde mig, så forstod jeg at det var just dette jeg hadde lengtet efter og som jeg var i så sterkt behov av. Jeg begynte å be, og så langt som jeg forstod, overløt jeg mitt liv og alt til Gud. Og da ofret lå på alteret, falt ilden. *Denne åndsdaup fulgtes umiddelbart av tungetale* ifølge Skriften. Ap. gj. 2,4 og 10,46. Senere fikk jeg også tydningens gave, og det Gud gav mig, har Han ikke tatt tilbake. Halleluja!»

Forstander *Netel N. Pedersen* forteller i den bok han har utgitt følgende om sig selv: «. . . . En tre måneders tid efter min omvendelse blev det stor hunger og tørst i mitt hjerte, ikke en hunger efter mat og drikke, men, som David sier i Sal. 42,1—2, — som hjorten skriker efter rinnende bekker, så skriker min sjel efter Dig, Gud! Min sjel tørster efter Gud, efter den levende Gud!

Jeg kunde lese min Bibel og be til stadighet, men ingen ting syntes å kunne stille min hunger eller slukke min tørst. Etter å ha hungret og tørstet en tid, våknet jeg en morgen, og de følelser som jeg da hadde, kan best tolkes med noen ord fra prof. Nahum 2,11: — Tomt, tømt, uttømt! — forferdede hjerter . . . Ja, jeg hadde følelsen av at hele mitt hjerte var uttømt, og at mitt hjerte var smeltet. Da møtte Jesus mig. Da jeg med et tomt og uttømt hjerte bødde mig i støvet for ham som døper i Den Hellige Ånd og ild, da møtte han min sjel, stilte min hunger og slukket min tørst. Ære til Jesus! Da Ånden kom over mig og fylte mitt hjerte, *talte jeg i andre tunger og priste Gud høilydt*. Underfulle stund, og herlige tid som har fulgt fra den dag!»

Så skriver evangelist *Erling Gustavsen*: «. . . . Mens ildtungene brant på mitt hode, *begynte jeg stammende å uttale fremmede ord i et vakkert sprog*. Jeg mistet fullstendig mine legemskrefter, men kjente med ett to hender som løftet mig op, og da ingen satt bak mig, måtte det være et himmelsk sendebud. I denne stilling blev først min ene arm strakt ut og dernest den annen, og der kom budskap i tunger, først en lovprisning om Herrens store gjerning mot mig og etterpå et budskap til syndere, som blev tydet»

Så har vi evangelist *Conrad Johnsens* skildring. Han skriver: «. . . . Og da trangen opstod efter å være med i *tjenesten*, da blev spørsmålet ennu mere

aktuelt for ens indre liv. Og da begjæret innfor Guds åsyn nådde til det punkt at man måtte få eie *Bibelens vidnesbyrd, blottet for alle menneskelige meninger og teorier*, — da falt Den Hellige Ånd slik, at man kunde forstå Ap. gj. 2,4. Halleluja! For da var det ikke bare boken som sa det, men erfaringen stemte med Bibelens klare *ord*. Derfor er det min overbevisning, at der hvor trangen opstår efter å få eie Bibelens vidnesbyrd, der vil også Den Hellige Ånds dåp *bli ledsaget med tungene som tegn*. Å kunne huske selve datoen for mitt åndelige gjennombrudd, er umulig for mig, men der ligger flere års mellemrum mellem den dag jeg fikk frelsesvisshet og da jeg oplevde Åndens dåp . . .»

Som leseren har forstått, så er disse anførsler som her er gjort, resultatet av en enquête med en rekke kjente brødre angående foreliggende emne, hvis uatteleser vi her har gitt kortfattede utdrag av, og hermed vil vi avslutte dette kapitel.

ÅNDSDÅPENS VIRKNINGER

Den ekte, guddommelige åndsdåpsoplevelse har foruten forannevnte bibelske tegn også andre umiskjennelige adelsmerker. Dens himmelske karakter åpenbares i sine vidunderlige og mektige virkninger. Dersom disse virkninger ikke medfølger åndsdåpen i større eller mindre grad, så har man full rett til å betvile dens ekthet.

Vi har før nevnt om nødvendigheten av at våre åndelige erfaringer må være analoge med Bibelens vidnesbyrd, og Bibelen har gitt oss utvetydige eksempler på en rett åndsdåps virkninger, så vi behøver ikke være i uvitenhet om hvordan den ytrer sig i vårt liv. Vi vil da gjøre en flyktig undersøkelse av åndsdåpens virkninger i lys av de første troendes erfaringsliv, så får enhver prøve sig derefter, og konstatere om hans erfaringer stemmer med dette. Under studiet av de første kristnes erfaringsliv finner vi at en virkelig åndsdåp har følgende klare kjennemerker:

1. *Åndsdåpen virker frimodighet.*

Vi leser om de første troende i Jerusalem, at «da de hadde bedt, skalv det sted, hvor de var samlet, og de blev alle fylt med Den Hellige Ånd, og *de talte Guds ord med frimodighet.*» Ap. gj. 4,31.

Dette var en direkte og momentan opfyllelse av deres bønn, for de hadde like forut under dette bøn-nemøte bl. a. også bedt: «. . . gi dine tjenere å tale ditt ord med all frimodighet, o.s.v.», v. 29.

Dette frimodighetens kjennemerke på åndsdåpen blir så meget mere tydelig og iøinefallende, når man betrakter disse Herrens første disiplers overgang fra den motløse, tvilrådige og fryktsomme tilstand hvori de befant sig like før Herrens opstandelse (se Mark. 16,9—14 og Joh. 20,19), til den troesvisse, begeistrede og frimodige tilstand som vi finner dem hensatt i spesielt fra åndsutgydelsen på pinsedag og frem-over. Riktignok blev de løftet op på en fastere troes-grunn og fikk en viss grad av frimodighet allerede ved Herrens åpenbarelser efter opstandelsen, men fra pinsedagen av slo den frimodige bekjennelse ut i lys lue. Fra pinseunderets stund fyltes de med en ukuelig frimodighet.

Denne frimodighet, som besjelte de første kristne, var ikke en frimodighet som støttet sig til menneskelig lærdom og kunnskap, medfødt veltalenhet eller naturlig viljekraft; men den var en spontan virkning av Den Hellige Ånd selv. Derfor heter det om rådsherrene, de eldste og de skriftlærde i Jerusalem, at «da de så Peters og Johannes' frimodighet, og

fikk vite at *de var ulærde og læge menn*, undret de sig, og de kjente dem igjen at de hadde vært med Jesus». Ap. gj. 4,13.

Heller ikke Paulus, hvis store frimodighet gjentagende ganger omtales (Ap. gj. 9,27—29, 19,8, 24,10, 26,26 og 28,31) ,og som hadde mottatt et ikke så lite forråd av kunnskap vel lovlæreren Gama-liels føtter (2. Kor. 11,5—6), grunnet sin frimodighet på denne sin kunnskap, men på Den Hellige Ånds salvelse, hvilket så tydelig fremtrer i hans opfordring til Efeserne, at de også måtte komme ihu å be for ham, at det måtte gis ham ord, når han oplot sin munn, så at han med frimodighet kunde kunngjøre evangeliets hemmelighet. Efes. 6,19.

Den av Ånden virkede frimodighet må ikke identifiseres med den medfødte frimodighet, som enkelte mennesker har fått i vuggegave. Kunde den det, var det slett ikke noe merkelig ved den, men dette er det underlige ved Åndens frimodighet, at den fordriver frykten og skamfølelsen hos den av naturen mest undselige og tilbaketrukne, og fyller ham med en forbausende begeistring og pågåenhet. Vi kan finne et dunkelt sidestykke til denne frimodighet i den freidighet som opstår ved nytelsen av berusende drikk — for å belyse det med et billede.

Som den der nyter vin opfylles av en for ham ellers usedvanlig pågåenhet og ugenerthet, således blir også den som nyter Den Hellige Ånds nye vin besjelt av en ualmindelig frimodighet overfor Gud og mennesker. Dette er forklaringen på det faktum at

de åndsdøpte på pinsedag antokes av de utenforstående å være beruset. Ap. gj. 2,13. Denne av Ånden virkede frimodighet er ikke beroende av utvortes gunstige omstendigheter; men bevares under alle slags forhold og omvekslinger. Således maktet ikke det høie råds trusler og forbud å ta motet fra disiplene, men de svarte uanfektet: «Vi kan ikke la være å tale om hvad vi har sett og hørt!» Ap. gj. 4,20. Ikke engang den brutale og smertefulle hudstrykning formådde å fra ta dem denne vidunderlige egenskap, men de «gikk bort fra rådet glade over at de var aktet verdige til å vanæres for Jesu navns skyld». 5,41.

Den i åndsdåpen meddelte frimodighet er altså en frimodighet, som trosser motstand, spott, forfølgelse, hudstrykning, fengsel og alle slags lidelser, ja, endog døden, kort sagt: en altovervinnende frimodighet, som tar et avgjort og helhjertet standpunkt for den i Kristus åpenbarte sannhet så langt lyset er meddelt, og som er villig til å ta konsekvensen av dette, hvad det så enn kan medføre.

2. Åndsdåpen frembringer kjærlighetens samdrekthet.

Vidunderlig er denne karakteristikk over Herrens første disipler: «Men den hele flokk av dem som var kommet til troen, *hadde ett hjerte og én sjel.*» Ap. gj. 4,32.

Det skjønne og harmoniske samdrekthetsforhold

som her skildres, var en frukt av den mektige ånds-
dåpserfaring. De var, som apostelen uttrykker det i
1. Kor. 12, 13, blitt «døpt i én Ånd til å være ett
legeme». Dette oprinnelige endrektighetsforhold står
som det lysende ideal for Guds menighet til alle
tider. Det er utvilsomt at dette samdirektighetsforhold
burde være det beherskende også nu i denne forvir-
ringens og adsplittelsens tid, som vi lever i. Vi spør
oss sikkert ofte selv: Når skal det bli enighet mel-
lem de troende? Når skal all denne partiskhet, strid
og uenighet ophøre? Når skal Herrens bønn om
hans disiplers enhet virkelig oppfylles?

For å opnå dette skjønne mål, eksperimenteres
med mange slags metoder og midler og på forskjel-
lige veier. Man søker å realisere enhetsidéen ad
kirkepotitikkens vei. Man strever med teoretiske
spekulasjoner, med nye religionsdannelser eller for-
skjellige menneskelige foreningssystemer. På menne-
skelig vei prøver man å sveise sammen det som i
grunnen er adskilt i vesen og natur, men det lykkes
ikke. Resultatet av alle disse enhetsbestrebelser fore-
ligger for våre øine i den nuværende kristenhets utall
av religionssamfund, kristelige foreninger, korpora-
sjoner og menigheter. Nei, det er sannelig blitt så alt
for tydelig bevist at intet sjelelig foreningsvesen kan
forene de troende på en sann og varig måte. Som
bekjent kan man ikke sammensveise *koldt* jern. Hva
som må til er *ilden*!

Alene den guddommelige og hellige ild, som fal-
ler under ånds- og dåpserfaringen, kan sveise Guds barn

sammen, så at de blir forenet i Ånd og sannhet. Den menneskelige kjærlighet, naturlige sympatier, ånds-slektskap eller overensstemmelse i lærebegreper og anskuelser er ikke tilstrekkelig til å bevare de troende i enheten. Hertil kreves intet mindre enn den kjærlighet som er av guddommelig opprinnelse og art, og om denne kjærlighet sier apostelen, at «den er utøst i våre hjerter ved Den Hellige Ånd, som er oss gitt.» Rom. 5,5 Den er satt først på listen over Åndens 9 velsignede frukter. Gal. 5,22.

Allerede i gjenfødselen får vi erfare denne guddommelige kjærlighets glød i vårt indre; men i ånds-dåpen flammer den for alvor op. En ånstdåp uten denne dobbelte kjærlighetsbrand overfor Gud og de medtroende er verdiløs.

Det sørgelige faktum kan av og til konstateres, at troende som virkelig har oplevd ånstdåpen, viker tilbake fra Guds nåde, mister kjærlighetslivet, men holder det fremdeles gående i det ytre, og bruker de engang mottatte gaver i et kritisk, dømmende og hovmodig sinn. Det er intet som bringer den ånssalvede og frigjorte kristendom med de åndelige gaver slik i vanry som sådanne sørgelige misforhold.

Slikt var forhåpentlig fremmed for de første kristne. De levde i den første kjærlighets varme. Fordi Stefanus var full av Den Hellige Ånd, kunde han så forsonlig og opriktig be for dem som stente ham: «Herre, tilregn dem ikke denne synd!» Ap. gj. 7,60. Salvelsen av Den Hellige Ånd satte Paulus i stand til å uttale det opriktige ønske for de med-

troende, som svek ham i prøvelsens stund: «. . . gid det ikke må bli dem tilregnet.» 2. Tim. 4,16.

Alene de kristne, som slik utnyttet Guds velsignelse, så at dette forsonlige og barmhjertige sinnelag blir rådende hos dem, vil bli ledet frem til denne underfulle Åndens enhet, som er denne guddommelige velsignelses egentlige mål.

3. *Åndsdåpen meddeler styrke i tjenesten.*

I sin forutsigelse om Talsmannens sendelse sier Jesus: «På den dag skal I *kjenne*, at Jeg er i min Fader, og I i mig, og Jeg i eder.» Han lover med disse ord disiplene, at de under sin fremtidige opplevelse skulde få erfare noe tydelig følbart og håndgripelig, som på en mektig og overbevisende måte skulde totalt fjerne enhver tvil på den oversanselige verdens virkelighet, og gjøre samfundet med ham fullt bevisst for dem. De skulde ikke bare ad forstandens vei føres til erkjennelse av hans opstandelse, men også i sitt indre hjerte- og følelsesliv få erfare hans opstandelseslivs virkelighet.

Just denne mektige og overbevisende opplevelse tilsikter han, når han siden gir befalingen: «..... men I skal bli i byen, inntil I blir *iklædd kraft fra det høie*.» Luk. 24,49. Han forutså hvilket voldsomt sammenstøt disiplene vilde få både med den forherdede jødedom og det formørkede hedenskap etter hans himmelfart, og at de av denne grunn var i langt større behov av denne kraftoplevelse, enn av å få

sin eschatologiske nysgjerrighet tilfredsstillet. Derfor gjentok han åndsdåpsløftet ennu en gang under sitt siste samvær med dem før himmelfarten: «Det tilkommer ikke eder å vite tider eller timer som min Fader har fastsatt av sin egen makt; men *I skal få kraft idet Den Hellige Ånd kommer over eder*, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende.» Ap. gj. 1,7—8.

Det var i sannhet ingen lekesak å stå frem innfor Herrens motstandere og mordere og vidne om ham, at han var Guds Sønn, og at de således hadde begått den største av alle synder ved å motstå, forfølge, ja drepe ham. Til en så dristig handling forslo hverken den menneskelige viljestyrke, naturlige veltalenhet eller spissfindig logikk. Intet mindre enn Guds kraft kunde istandsette disiplene til å kunne møte denne kompakte mur av vantro, kritikk, spott og hedenskap; men efterat Ånden var falt på pinse-dag, heter det at «..... med stor kraft bar apostlene frem vidnesbyrdet om den Herre Jesu opstandelse». Ap. gj. 4,33.

Det er vel neppe hos noen vi finner forandringen så merkbar som hos apostelen Peter. Vi minnes hans svakhet og frykt, da han fornektet Frelseren i yppersteprestens gård og gjentagende ganger svor på at han ikke kjente ham; men efter pinseoplevelsen var all frykt forsvunnet. Da vender han igjen og igjen sannhetens sverdodd like imot Jesu motstanderes hjerter og støter til med ordene: «..... Ham slo

I ihjel, I naglet ham til korset ved urettferdiges hender; denne Jesus som I korsfestet. I fornektet den hellige og rettferdige og bad at en morder måtte gis eder, Livets høvding drepte I (Ap. gj. 2, 23 og 36, 3,14 og 15).

Studerer vi åndsdåpens kraftvirkninger slik som de er skildret for oss i Ap. gj., så finner vi at denne Åndens kraft til å kunne si motstanderne sannheten i den rette ånd og på overbevisende måte også var en kraft til sykes helbredelse, til onde ånders utdriivelse, til forherdede synderes avstraffelse o. s. v. Hvilken mektig faktor var ikke Den Hellige Ånd i kristendommens morgentime, og ennå er ikke Hans kraft sløvet eller uttømt; men han blir dessverre så alt for meget begrenset ved vår vantro og reservasjon likeoverfor det oversanselige. Om vår tro var like så enfoldig og barnslig som de første kristnes, så vilde vi få gjøre presis de samme erfaringer av Åndens overveldende kraft som de fikk gjøre.

Åndsdåpen har naturligvis også til hensikt å hjelpe oss til å få full seier over iboende synd. Det er alene ved Ånden vi formår å døde legemets gjerninger (Rom. 8,13), eller korsfeste kjødet. Dog må vi vokte oss for å stille alt for store krav til nyånds-døpte. Vi kan ikke vente med en gang å finne dem så fullkomne som vi kanskje ønsker. Alt har sin utviklingstid. Det tar sin tid for frukttreet, innen fruktene kommer frem, og det kan også ta en viss tid innen hellighetens skjønne frukter til fulle åpenbares i den åndsdoptes liv; men så sant man bevarer i

salvelsen, vil fruktene ikke utebli. Litt efter litt kan den kraft som dører selvlivet og virker den fullkomne kjærlighet til Gud og nesten, gi sig til kjenne, selv om det for enkeltes vedkommende kan synes å gå sakte med utviklingen. Alt beror på hvor klart man får se nåden i Kristus, og hvor helt man som følge derav overgir sitt hjerte og liv til Gud.

4. *Åndsåpen skaper offertrang.*

Det heter om de første kristne, at «det var stor nåde over dem alle, for det var heller ikke noen trengende blandt dem; for alle som eide akker eller hus, solgte dem og bar frem verdien av det de hadde solgt, og *la det for apostlenes føtter*, og det blev delt ut til enhver efter som han hadde trang til.» Ap. gj. 4,33—35.

Av dette sitat forstår vi hvor dypt frelsen grep inn i de urkristnes liv. Hvilket skjønt syn måtte det ikke ha vært, og hvor måtte det ikke være gripende for apostlene å se denne helhjertede offervilje. Selv om den omstendighet at forfølgelse efter Herrens tillatelse straks etterpå utbrøt mot menigheten, så at denne skjønn og idylliske kristelige kommunisme sprengtes og venneflokkene adspredtes, synes å tyde på at denne nesten alt for hyggelige og familiære tilstand ikke var så aldeles overensstemmende med Guds vilje, så har vi dog i hvad det her berettes et for alle tider lysende eksempel på Den Hellige Ånds kraft til å smelte hjertene sammen og fremelske offertrang og gavmildhet.

Forsøk ikke å innbilde folk at du er åndsdøpt, om du enn ligge under for gjerrighet og knipenhet. Hvor stor en synd pengebegjærligheten er, fremkommer av disse Peters strenge ord til trollkarlen: «Ditt sølv være forbannet, både det og du selv.» Ap. gj. 8,20. Og Paulus supplerer: «Pengekjærlighet er en rot til alt ondt.» 1. Tim. 6,10. Også Jesus selv erklærer at mammonsdyrkelsen er totalt uforenlig med sann gudsfrykt. Mat. 6,24.

Det er et umiskjennelig merke på den rette ånds-dåp, at den gjør oss offervillige. I denne offervilje, som er en frukt av Den Hellige Ånd, gav Jesus sig selv for oss som en gave og et offer, Gud til en velbehagelig duft. Efes. 5,2.

Gud gi at vi med både Herrens eget og de første kristnes eksempel for øie måtte anspores til å ofre oss, både oss selv og våre midler, mere helt enn noensinne før til Kristi navns forherligelse og Guds saks fremme. Guds sak kan alene fremmes gjennom frivillige ofre fra hans barns side, og måtte disse ofre ikke utebli, men bringes i Den Hellige Ånds kraft, hvad så enn der fordres — timelige midler, ære og anseelse, tid og kraft, ja livet selv.

DEN RETTE ÅNDSDÅPSSØKNING

Hvad som tidligere er blitt sagt om åndsåpens store og til alle tider aktuelle emne, kan best suppleres ved til slutning å antyde litt om måten hvorpå denne erfaring sikrest skal kunne opnås. Også hvad denne sak angår står de første kristnes erfaringer for oss som det manende og ansporende eksempel. Vi finner ved nærmere undersøkelse, at det var visse bestemte betingelser disse underkastet sig, og som også er bindende for alle tider. Disse betingelser må også vi underkaste oss, om vi skal få disse første kristnes underfulle erfaringer. Vi kan analysere disse betingelser i syv ting, som dypest sett er naturlige eller utslag av et sant gudfryktig sinnelag.

1. Tilbedelse.

Da Herren efter sin siste åpenbarelse for sine disipler skiltes fra dem på Oljeberget og blev optatt til himlen, heter det om dem at «*de tilbad ham.*» Luk. 24,52. Det er på tilbedelsens vei vi opnår de åndelige goder. Gud sendte Ånden på pinsedag i Jesu navn (Joh. 14,26), og Jesus fungerte herunder som mellemmann (Joh. 15,26), idet han utgjød dette

som både syntes og hørtes i Jerusalem (Ap. gj. 2,33); og således er det til alle tider Jesus selv, som ved åndsdåpshandlingen formidler Åndens gave. Derfor må vi under åndsdåpsøkningen stadig ha ham for vårt øie, — beskue ham med troens blikk i hans op-høiede guddomsherlighet og i takknemlig erindring av hans opofrende og forbarmende forsoningsverk skjenke ham vårt hjertes ydmyke tilbedelse.

Som i den gamle pakt både ypperstepresten og prestene i den levittiske gudstjeneste blev under innvielsen først bestrøket med værens blod, innen de blev oversprengt med salveoljen (2. Mos. 29,20—21), således må vi først få erfare Kristi blods rensende og helliggjørende kraft, innen Ånden kan falle på oss og fylle oss. Det underfulle forsoningsverk, som han fullbragte for oss på korset, må bli levende for våre hjerter, så at han blir gjenstand for vår inderlige hengivenhet og tilbedelse. Alle avguder må bortskaffes, og Jesus alene må fremstå for sjelens øie som den ene suverene, som alene innehar retten til å råde over oss og bestemme over vårt liv. Når vi således har innvidd oss til Herren, og lagt oss på alteret, er det ikke lenge førenn ilden faller over hjertets alter.

2. Glad tro.

Det heter videre om Herrens første disipler at de, efterat Herren var faret op til himlen, «*vendte tilbake til Jerusalem med stor glede.*» Luk. 24,52. Se også Ap. gj. 1,12.

Denne deres handlemåte beviser at de hadde fått den rette forståelse av Herrens befaling om ikke å vike fra Jerusalem, men bie på det som Faderen hadde lovet, og at de satte ubetinget lit til dette betydningsfulle løfte. De trodde så fullt og fast på dette løfte, at de gledet sig på forhånd av fullt hjerte over hvad de snart skulde få oppleve, for de visste at Herren ikke kunde love noe uten å mene det for fullt alvor. De visste at de alle sammen var innbefattet i dette løfte. Alle hadde samme rett til å delaktiggjøres i det.

Mange som i våre dager søker Den Hellige Ånds dåp, har ikke denne sak klar for sig. De søker velsignelsen under tvil og usikkerhet. De er ikke helt viss på at velsignelsen er for dem, og dette gjør at de blir vaklende og famlende under søkningen. Kan hende de endog plages av skremmende tanker på at de muligens kunde komme inn i noe svermerisk eller farlig, som den som skriver dette også engang fryktet for. Men Herren møter en slik engstelse hos oss, og fjerner den ved å fremstille sin himmelske Faders villighet til å bønnhøre oss på dette område med disse ord: «Men hvem av eder som er far, vil gi sin sønn en *sten* når han ber om *brød*, eller når han ber om en *fisk*, gi ham en *orm* istedenfor fisken, eller når han ber om et *egg*, gi ham en *skorpion*? Dersom da I som er onde, vet å gi eders barn gode gaver, hvor meget mere skal da Faderen som er i himmelen gi dem *Den Hellige Ånd*, som ber ham!» Luk. 11,11—13.

Hvor vakkert og talende er ikke dette billede! Ved den tredobbelte lignelse gir Herren oss forsikringen om Guds villighet til å meddele alvorlig søkende sjeler den største og beste av alle gaver — Den Hellige Ånd. En jordisk far som er noenlunde normalt innstilt, kunde aldri finne på, om sønnen ber ham, enten om brød, en fisk eller et egg, å gi ham noe slikt som en sten, en orm eller en skorpion. Det er helt utenkelig at en menneskelig far vilde behandle sin sønn så dårlig, så at han vilde gi ham noe unyttig eller skadelig, når han bad om noe godt og nyttig; og ennå mindre har vi grunn til å mistenke Gud — den absolutte gode Åndenes Fader — for noe så absurd.

Dette faktum hadde de første troende klart for sig, og denne forvissning skapte en frydefull fortrøstning i deres hjerter. De visste at opfyllelsen av Herrens løfte ikke kunde utebli, men det var bare et tidsspørsmål når de skulde få oppleve det.

Det er på denne glade trosforvissningens vei vi alene kan opnå dåpen i Den Hellige Ånd. Ikke minst hvad denne sak angår, er det nytteløst å be, om man ikke setter lit til Guds villighet til å bønnhøre, som apostelen Jakob så treffende uttrykker det: «Men han be i tro, uten å tvile; for den som tviler, ligner havsbølgen, som drives og kastes av vinden. For ikke må det menneske tro at han skal få noe av Herren, slik en tvesinnet mann, ustø på alle sine veier.» Jak. 1,6—8.

3. *Ivrig forventning.*

Vi leser videre om Jesu disipler, efter at de var vendt tilbake til Jerusalem, at «..... de *var alltid i templet.*» Luk. 24,53.

Troen på Herrens løfte hadde skapt hos dem en stadig forventning av den lovede begivenhet, og templet — stedet for Guds åpenbarelse for sitt folk — var den naturlige samlingsplass, hvor de innfant sig ved de vanlige samlingstider, mens de ventet på opfyllelsen av løftet.

Det lå ennu fjernt fra disiplenes tanke at de vilde komme til å bryte med jødedommen, dens gudsdyrkelse, ofringer og religiøse skikker. Derfor innfant de sig fremdeles efter gammel sedvane til ofringene og sammenkomstene i templet.

Vi husker da Herren ved en anledning åpenbarte sig for disiplene, var Tomas ikke til stede. Av det kjennskap vi har til denne disipels natur, så var det just hvad vi kunde vente, at vantroen og pessimismen overmannet ham så helt så han ikke orket å samles med de andre disipler; men nu, efter å ha bevidnet Herrens opstandelse og himmelfart og hørt de velsignede løfter fra hans munn, var endog Tomas blitt frelst fra pessimismen. Nu var også han med i glad og lykkelig forventning av hvad som snart skulde inntreffe. Nu hadde han ikke råd til å være fraværende. Det kunde jo igjen hende at Herren kom mens Tomas var borte, som han engang før hadde gjort. Derfor vilde han ikke gå glipp av en eneste anledning til å samles med de andre.

Vi kan lett forestille oss på bakgrunn av disiplenes opplevelser og med Herrens løfte ennå klingende i sine ører hvilken spenning som måtte gripe dem under disse ventedager.

En del kristne mener at man skal motta Den Hellige Ånd i *tro*, d. v. s. når man har bedt om Den Hellige Ånds dåp, så skal man tro at bønne er hørt, og at man *er* døpt i Ånden, selv om man intet særskilt har opplevd. Dette er en farlig villfarelse som har hindret mange ærlige sjeler i å søke og oppleve en virkelig pinsedåp. Man bygger denne lære på denne Jesu oppfordring i Mark. 11,24, at vi skal tro vi har fått det vi ber om og begjærer; men ser vi nærmere på dette skriftsted, så finner vi at Jesus tilføier disse ord: «..... så skal det vederfares eder.» Altså har vi allikevel, selv om vi tror Gud har bønnhørt oss, å forvente en virkelig *oplevelse* av bønnhørelsen. Og når det gjelder åndsdåpen, så må vi forvente å oppleve den *på samme måte* som de første kristne.

Da disiplene kom tilbake fra Oljeberget, sa de ikke som så, at nå har Herren lovt oss Åndens dåp, og nå har vi bedt ham om det, og tror nå at vi har det vi har bedt om, så nå er vi altså åndsdøpt! Nei, de visste at de på et av Herren bestemt tidspunkt skulde få oppleve den forjettede erfaring og tilbragte de ventedager som var igjen i glad forventning.

Slik må du som lenges etter Åndens dåp virkelig forvente at Herren skal møte dig i det øieblikk han finner dig rede til å motta hvad han har lovt.

4. Takknemlig lovprisning.

Da disiplene var vendt tilbake og samledes ved sammenkomstene i templet, så samledes de ikke i en mismodig og klagende sinnsstemning, men de *lovet og priste Gud*. Luk. 24,53. De var opfylt av takknemlighet over å ha møtt Jesus etter hans opstandelse, og mottatt velsignede løfter fra hans munn, og dette hadde stemt deres hjerter til lovprisning og jubel. Dette er den rette sinnsstemning å søke og forvente åndsdåpen i.

Mange nu for tiden søker åndsdåpen i en klagende og sutrende sinnsstemning, men dette fører ikke til målet. Vel kan det under åndsdåpssøkningen bli sjelekamp, for sjelefienden unner oss selvfølgelig ikke denne velsignelse, og setter alt inn på å hindre oss fra å motta den; men hvis den svakhet og vaklen vi føler i bønner, har sin grunn i et ubøiet og knurrende sinnelag, så er vår bønn totalt virkningsløs.

Disiplene bad om og oppebidde åndsdåpen i takknemlig erindring om hvad de allerede *hadde* oplevd av Guds nåde. De hadde i friskt minne det underfulle syn av den gjenopstandne og levende Frelser — den forsmak han hadde gitt dem på åndsmeddelelsen, idet han åndet på dem (Joh. 20,22), og den åndelige innsikt han hadde gitt dem til å forstå Skriftenes vidnesbyrd. Luk. 24,45. De kastet altså ikke vrak på disse opplevelser, men lot dem ligge til grunn for hvad de fremdeles forventet. Således må heller ikke vi glemme eller undervurdere hvad vi tidligere har oplevd av Guds nåde, men la så vel

vår frelseserfaring som de fornyede møter vi har hatt med Gud, være en stående årsak til takknemlighet, og en trøstefull forsikring om at Herren også skal opfylle på oss sitt løfte om Åndens dåp.

Husk dette, du søkende og kjempende sjel, at han som engang møtte dig med frelsesvisshet, og som igjen og igjen er kommet dig imøte med ny trøst og nye opmuntringer, han er også villig til å skjenke dig den fulle pinsedåp, når karet er beredt til å motta fylden: Under denne beredelse kan man bli temmelig uttømt og blottet for alle gode følelser og all egen kraft, men dette må ikke forlede oss til å underkjenne det verk Gud allerede har gjort med og i oss.

La oss ikke glemme at det er just slike sjeler som av hjertet takker for hvad de har fått, som Gud også har lyst til å meddele mere av sin nådes overvettes rikdom.

5. Ubetinget lydighet.

Vi ser av Ap. gj. 1,13 at Herrens disipler foruten de forannevnte sammenkomster i templet også hadde sine stadige mere private sammenkomster på en bestemt sal, hvilket almindelig antas å være den samme sal som nevnes i Mark. 14,15—16 og Joh. 20,19 og 26, og som sannsynligvis også var den sal hvor Herren innstiftet brødsbrytelsen før sin lidelse.

Som vi vet var de egentlig bosatt i Galilea, men de var under Herrens lidelse kommet til Jerusalem i Judea. Da Herren efter sin opstandelse under en

av sine åpenbarelser beordret dem til ikke å forlate Jerusalem, men bie på Faderens løfte, så mente han dermed at de ikke skulde reise hjem til sine respektive hjemsteder før de var blitt døpt i Den Hellige Ånd, og *i lydighet mot denne befaling* stanset de tilbake og oppebidde begivenheten, som de dog ikke sikkert visste akkurat når den skulde inntreffe. Herren hadde bare antydnet for dem at det ikke var så mange dager igjen. Ap. gj. 1,5.

Disiplene inntok således den plass Herren anviste dem, og foretok sig intet på egen hånd, men avventet i stillhet og bønn løftets opfyllelse. Som øienvidner, ikke bare til Herrens død, men også til hans opstandelse, følte de sikkert allerede nu en brennende trang til å begynne å fortelle om dette underfulle de hadde oplevd; men de innså at de ennå ikke var istandsatt til dette krevende og ansvarsfulle oppdrag, førenn de hadde mottatt kraften til det.

Om nutidens evangelieforkynnere forstod Herrens ord like klart som disse urvidner gjorde, så vilde adskillige av dem straks reise hjem igjen og i stillhet oppebie salvelsen av Den Hellige Ånd, innen de drog ut på feltet.

Blandt de åndsdøpte på den øvre sal nevnes flere som hadde store åndelige erfaringer med Gud — Peter som hadde fått nøklen til himlenes rike, Johannes, som hadde ligget op til Jesu bryst, Maria, Jesu mor, som var den høit benådede og velsignede blandt kvinner (Luk. 1, 28), men disse så vel som de øvrige disiplene var alle i like stort behov av denne over-

ordentlige salvelse av Ånden for å kunne bli Herrens sanne vidner. Hvor formastelig er det da ikke av nutidspredikanter å innbilde sig at man kan opfylle vidneopdraget uten å søke og motta åndsdåpserfaringens fornødne utrustning.

Vel er det priselig å ha åndelig arbeidslyst, men å mene at man med menneskelig iver eller i sjelelig begeistring kan utføre det som alene åndssalvelsen kan istandsette en til å gjøre, det vil alltid vise sig å føre til store skuffelser og nederlag. Derfor gjør enhver som føler trang efter å bli et Herrens vidne klokest i, i all enfoldighet å adlyde Herrens befaling om å «bie på det som Faderen har lovet,» innen han for alvor kaster sig inn i denne ansvarsfulle opgave.

6. Samdrekthet.

Efter opregningen av navnene på dem som samledes på den øvre sal, tilføier Lukas: «*Alle disse holdt samdrekthet ved i bønne sammen* med noen kvinner og Maria, Jesu mor, og hans brødre.» Ap. gj. 1,14. Denne enighet mellem disse åndsdåps-søkende venner hadde selvfølgelig sin store betydning. *En* felles lengsel — *en* stor og hjertegripende forventning bandt denne disipelflokk sammen og forente dem i broderlig fred og inderlig forståelse.

Slike momenter som ellers pleier å ligge til grunn for strid og trette mellem kristne i almindelighet, forelå jo også her. Skrøpeligheter, mangler og ufullkommenheter behøvde man ikke lete så lenge efter,

hvis man hadde vært interessert i å plukke frem dem. De øvrige kunde jo ha dratt frem igjen f. eks. Peters synd, da han i yppersteprestens gård svor på at han ikke kjente Jesus. Man kunde ha bebreidet Tomas hans vantro overfor Jesu opstandelse, og man kunde ha anklaget Jesu brødre fordi de så lenge stod tvilende overfor Herren. Joh. 7,5. For øvrig var det sikkert svakhet nok hos de andre, så det hadde utvilsomt vært stoff nok å befatte sig med, om man hadde vært innstilt på misnøie, knurr og trettekjærlighet, men de hadde noe uendelig langt bedre å interessere sig for.

De hadde et langt høiere mål for sine sammenkomster enn kjegl og krangel. Alle bisaker og underordnede spørsmål måtte nu vike for denne ene store sak — *nødvendigheten av å motta kraft fra det høie*. Alene ved denne kraft kunde hver enkelt overvinne sine særegne svakheter og betvinge skrøpelighetene. Ikke ved gjensidig kritikk eller kjærlighetsløse dommer, men ved Den Hellige Ånds salvelse kunde alle mangler utfylles. Alle hadde fått den rette forståelse av dette, og derfor samlet de sig i den skjønnne endrektighet om iherdig åndsdaåpsåeking. Gud gi denne skjønnne endrekt fikk gripe Herrens folk også i dag! Og når det gjelder søkningen efter Den Hellige Ånds dåp, får vi sanne det gamle ordsprog, at «enighet gjør sterk». En av de største hindringer for at Ånden kan falle nu som i aposteltiden, er just at det råder så liten enighet om denne sak blandt de troende.

Man får stundom bevidne til og med i slike menigheter, hvor læren om Åndens dåp er anerkjent, at mens enkelte lenges efter Åndens dåp og søker den i bønn, er andre derimot helt likegyldige for ikke å si kritiske i sin ånd overfor slike sökende. Man kan tenke sig hvor vanskelig det må være for lengtende sjeler å komme gjennom under slike forhold. Det var sannelig bedre at slike lunkne kristne aldri deltok i et bønnemøte, enn at de i denne innstilling overværrer bønnemøtene og med sin vantro og kulde hindrer sökende troessøsken i å be sig igjennem til Åndens dåp.

Du åndsdåpslengtende sjel bør søke å undgå slike kristne som står kritisk overfor åndsdåpsspørsmålet og heller søke samfund med åndsdøpte eller likesinnede brødre og søstre som lever og vandrer i Ånden. Disse vil med sin forståelse og forbønn kunne komme dig til hjelp og veilede dig, så du lettere og hurtigere når målet.

7. Vedvarende utholdenhet.

«Og da pinsefestens dag var kommet, *var de alle samlet på samme sted.*» Ap. gj. 2,1. Slik beskrives disse Herrens første disiplers utholdenhet i bønne.

Den tiende dag var nu runnet, siden de var blitt skilt fra Herren på Oljeberget, men ennu inntok de trofast sine plasser ved de daglige sammenkomster. Sett at de hadde mistet lysten til å komme sammen og be, da noen dager var gått? Sett at de var blitt optatt med andre interesser i mellemtiden? Om de

ikke hadde vært fulltallig samlet på denne minneverdige pinsedag, mon ilden da hadde falt? Hvor godt at ikke en eneste av dem sviktet, men forblev tro. De visste jo ikke på forhånd *når* eller hvilken dag løftet skulde opfylles. De kunde jo hatt anledning til å tenke som så, at det er nok ikke så nøie om jeg skulker unna noen sammenkomst, for det kan vel muligens ennu vare noen tid førenn Herren opfyller sitt løfte! Nei, slik tenkte de ikke. De samledes dag efter dag med samme ivrige og spente forventning. De vågde ikke å la noen anledning gå sig forbi.

Tenk om de troende samledes med samme forventning også i våre dager! Mange kan riktignok eie noe av denne forventning en tid, men så slappes forventningen av, og lange sløvhetsperioder inntreffer. Det blir en slags åndelig tautrekking mellom iver og sløvhets — mellom konsentrasjon i bønner og adspredthet i sinnet. Slikt fører ikke frem til målet. Den som vil oppleve en bibelsk åndsdåp, må holde ved i intens og pågående søkning inntil ilden faller. Han må ikke la andre underordnede interesser komme i veien, som bortelimerer trangen og penser sjelen inn på andre spor.

Dessverre er det enkelte som grunnet ytre forhold og omstendigheter hindres i å holde ut i denne intense søkning, idet deres jordiske livskall ligger slik an, at de liten og ingen ro kan få til det. For slike vilde det være godt, om de kunde komme litt avsides, så at de kunde opnå den nødvendige stillhet

og fordypning, som er av så stor betydning i denne sak.

«Blott under stillhet faller
duggen fra himlen ned».

En av de største vanskeligheter for nutidsmenneskers opnåelse av åndsåpserfaringen er denne ulykkelige overoptatthet og utadventhet, som er så almindelig rådende i vår mekaniserte og materialistiske tid. Overfladisk litteratur, aviser, radio, løsslupne selskaper, tomt snakk, foreningsmøter, tombolaer, basarer og andre mere eller mindre tvilsomme tidsfordriv — alt forener sig i å virke splittende og forvirrende på de kristnes sinn, så at de fjernes lenger og lenger bort fra den oprinnelige kristendoms ideelle helhjertethet, himmelvendthet og fordypning, som er den absolutte betingelse ikke bare for opnåelsen, men også for den vedvarende besiddelse av Den Hellige Ånds salvelse.

Nuvel! Gud tvinger ingen. *Vil* man ikke gå denne avsondringens og gudsinnvielsens vei, som de første kristne så villig gikk, så slipper man, men så går man også glipp av de herlige velsignelser som disse fikk motta.

Men priset være Herren, det er dog mulig midt i denne overfladiske og åndsfattige tid ved hans hjelp å finne denne lønnkammerlivets skjulte gangsti, og vandre den helt frem under utholdende bønn,

inntil vi kommer inn under oljehornet, og den himmelske salveolje utgydes over våre hjerter.

Denne opplevelse opveier mere enn rikelig alle ofre vi må bringe, alle nydelser vi må fornekte oss, alle tilsynelatende lovlige forbindelser vi må skille oss fra; for når Ånden faller, får vi nyte det vidunderligste selskap med Herren selv, får motta den rikeste daglige underholdning et menneske kan opnå, og blir derved istandsatt til å være til den største nytte som en Guds skapning i det hele tatt kan bli til her i verden.

I den bibelske fremstilling av dette første århundredes åndsfulle og brennende kristne har Gud en gang for alltid skjenket oss den kristendomstype som er idealet for alle efterfølgende tiders kristenbekjennere. La oss av hjertet innrømme at vi med det tyvende århundredes lovpriste civilisasjon, med vår opskrytte kultur, forfinede dannelselse, forgudede opplysning, og på tross av alle våre moderne opdagelser, oppfinnelser og videnskaper står langt tilbake fra dette strålende kristendomsideal.

Må du som leser disse linjer, og som vet med dig selv at du ikke har erfart dåpen i Den Hellige Ånd, ta eksempel av disse første kristne, så du søker salvelsen av Ånden under samme ydmyke tilbedelse av Kristus, i samme glade tro på løftet, i samme ivrige forventning av løftets oppfyllelse, i en like så takknemlig lovprisning til Gud, med samme ubetingede lydighet mot Herrens ordre, og i samme sandrektige og vedholdende bønn som dem. Da vil også du få

opleve just den samme underfulle åndsdåpserfaring som blev dem til del, og når *det* inntreffer i ditt liv, vil du forstå det emne vi her har behandlet langt bedre enn noen jordisk tunge kan tolke det eller noen menneskelig penn beskrive det.